

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T42-49, L998-04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 4 P 96 f.
Félévre 2 P 48 f. Negyedévre 1 P 28 f.
Egycs. szám ára — — — 12 fillér.

Budapest, 1927.

VIII. évfolyam, 7. szám.

Vasárnap, február 13.

A rejtvénypályázat eredményeit mai számunk közli.

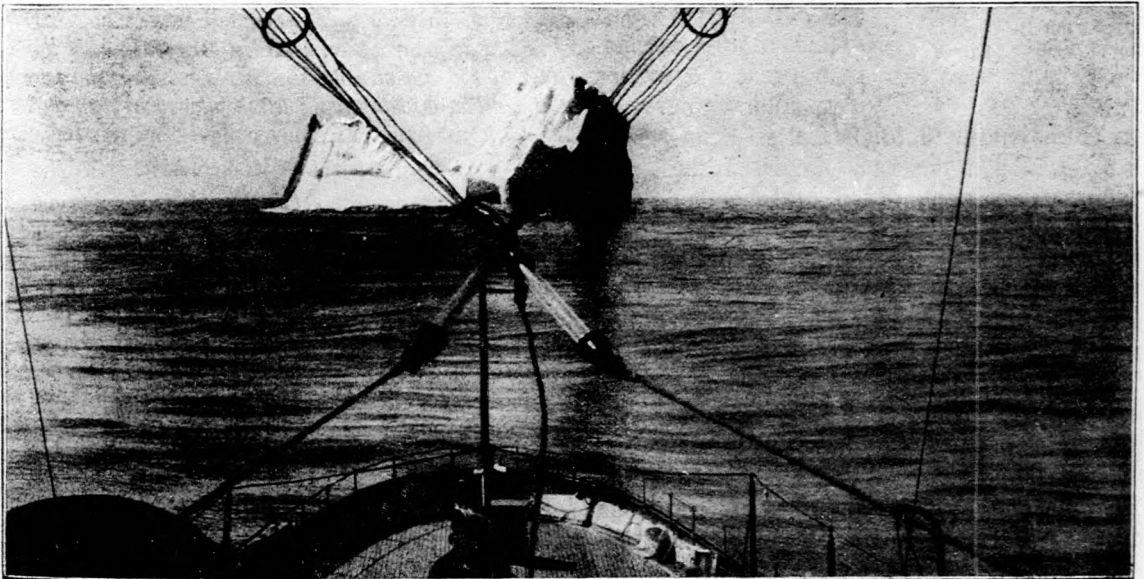
A műveltség.

Mióta a trianoni béke szétdarabolta Nagy-Magyarországot, az újjáépítésnek két igen sűrűn hangoztatott jelszava van: a kultúrfőlény s a gazdasági talpraállítás.

A kultúrfőlényben találják meg sokan azt a csodaszert, mely békés eszközökkel is biztosítja az elrabolt területek visszaszerzését. Mi az a kultúrfőlény? Semmi más, mint a környező államoknál magasabb műveltség, mely nemcsak a tudományos téren, de az általános, tehát a nép legszélesebb rétegeire is kiterjedve, a magyar nemzet vezető szerepét

teszi megokolttá még az elfogult, talán ellenséges nagy nemzetek előtt is. Bizonyára sok igazság van ebben a felfogásban, mert mióta a világ fennáll s abban államok keletkeztek, mindig a fejlettebb műveltségű népek hajtották uralmuk alá a műveletlenebbeket.

Tévedés volna azonban azt hinni, hogy ez az általános műveltség az írni-olvasni tudásban merül ki. Nem, ez csak a kezdete annak, ez csak az eszköze arra, hogy segítségével kifejlődjön, megvalósuljon az igazi kultúrfőlény. A kultúrfőlény azt jelenti, hogy az emberek jólétben éljenek, hogy necsak a mindennapi pusztá élet tengetéséhez szükséges javakkal

A hajók réme.

A messzi tengereken közlekedő hajók legveszedelmesebb ellensége a jéghegy. Ezek az óriási nagyságú jégtömbök — joggal nevezik őket hegynek, mert nagyságuk sokszor a hegyekkel felér — elszakadnak az örök jég orszagából: a sarkokról és a tenger vizének áramlása messzi távolságokra hajtja őket. Ha egy hajó ködben, vagy éjjel találkozik velük és összeütközik, a hajót menthetetlenül elnyeli a hullámsír. Ujabbban a nagy hajóstársaságok külön megfigyelőszolgálatot szerveztek a jéghegyek felkutatására. Apró kis hajók járják be a veszélyes tengerterületeket és ha egy-egy jéghegyet észrevettek, szikratávíró útján azonnal közlik az útban levő nagy hajókkal a jégkolosszus feltűnési helyét és útjának irányát. Ezenkívül hadihajók cirkálnak a tengeren és szétágyúzzák a jégtömböket. Képünk egy jégromboló hadihajó fedélzetéről készült. A hajó előtt egy szétlőtt jéghegy képe látszik.

rendelkezzenek, hanem legyen módjuk, testük táplálása mellett a szellemi, lelki javak megszerzésére, élvezésére is. A kultúrfölény azt jelenti, hogy rend, békesség, egyetértés legyen a társadalmi osztályok között, hogy ne legyen az ország törvényt nem ismerő, egyéni hasznot kereső ragodozók tanyája, hanem példás élet- és vagyonbiztonság uralkodjék benne.

Ezt a kultúrfölényt azonban csak jól nevelt, iskolázott emberekkel lehet megteremteni. Olyan emberekkel, akik az írni-olvasni tudáson kívül széleskörű szaktudással is bírnak. A mai időkben a szaktudást nem nélkülözheti se a mezőgazda, se az iparos, se a kereskedő, mert csak ezeknek birtokában tudja gazdaságát, iparát, üzletét virágzóbbá, jövedelmezőbbé tenni, csak úgy tudja a fejlődő tudományosság rengeteg vívmányát a maga javára hasznos-hajtóvá tenni.

Sajnos, be kell ismernünk, hogy nálunk ebben a tekintetben még sok hiánya van a kultúrfölénynek. Nálunk még az írni-olvasni tudás sem általános, nemhogy a szakképzettség lenne az. Épen azért azt tartjuk, hogy oktatási politikánk legközelebbi feladata nem az egyetemi képzettségünk szaporítása, nem is a magas tudományos és közigazgató hivatalok számának a növelése, hanem a már megkezdett népiskolai szervező

Bartha Richárd,

a kormányzó kabinetirodájának főnöke, aki a napokban váratlanul elhunyt.

munka teljes lendületű folytatása és befejezése s annak nyomán a szakiskolák megteremtése.

*Nem sok az az anyagi erő, amit szegény országunk a közoktatásügyi kérdések rendezésére tud fordítani, de ez a kevés is szétfolyik, semmivé lesz, hogyha azt ide is, oda is valamit juttatva szétforgcsolják. Annak a sokat emlegetett kultúrfölénynek elérése érdekében mi a tömegek nevelését, tanítását, képzését tartjuk minden mást megelőző fontosságú kérdésnek s ezért jelszavunk, követelésünk: sok, igen sok szakképzettséget nyújtó iskolát a falu gazdáinak, iparosainak!

Igy tudásban, műveltségben erős lesz a magyar. Így a tudás segítségével gazdag lesz a magyar s méltán fognak visszakíváncozni, visszatérni az elszakított részek lakói nemzetiségre való tekintet nélkül.

Budapesti Magán Poliklinika, Andrásy-út 83., Körönd. Telefon: 124—82. Minden betegségre külön szakorvosi rendelés, olcsó árban. (Belgyógyászat, sebészet, fogászat, nőgyógyászat stb.) Olcsó betegszobák. Külön asztmakezelés.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Bár az országgyűlés még nem kezdhetette meg teljes erővel a munkásságát, mivel a tárgyalásra kerülő törvényjavaslatokat előbb az illetékes bizottságoknak kell letárgyalni, a politikai élet megélénkült. Megélénkült pedig abból kifolyólag, mert a pénzügyi s közigazgatási bizottság letárgyalta

az adócsökkentésről szóló törvényjavaslatot.

Be kell ismerni, hogy ezek a csökkentések nem sokat jelentenek az egyesekre nézve, mert hiszen például a földadónál alig tesz ki az átlagos minőségű földnél kat. holdanként negyven fillért, mégis nagyfontosságú lépés ez, mert azt jelenti, hogy évek keserves munkája után elérkezett a várvárt idő, mikor az állam érdekeinek sérelme nélkül lehet és kell az adózó egyedek terheinek könnyítésére is gondolni.

A javaslatnak az a része hozhat magával üdvös eredményeket, melyet leginkább támadnak:

a törvényhatóságok, rendezett tanácsú városok, községek költségeinek ellenőrzés alá helyezése.

Ezeknél a hatóságoknál mutatkozott helyel-közzel olyan alkotási láz, amely hihetetlen terheket rótt a polgárok vállaira, de mutatkozott a költségek egyéb vonalain is bizonyos fokú könnyelmű nagylelkűség. Mivel pedig az adóterhek tekintélyes része nem az állami,

hanem a községi, törvényhatósági pótdadókól származik,

itt nyílik alkalom az állami ellenőrzés megfelelő és szigorú életbeléptetésével nagyobb megtakarítások elérésére.

A bizottságban sok szokatott felszólalás, indítvány hangzott el, felszólalt ott *Bud János* pénzügyminiszter s *Bethlen István* gróf miniszterelnök is, részletesen megokolva, hogy mely okok teszik szükségessé, hogy a kormány ragaszkodjék ehhez az ellenőrzési joghoz. A miniszterelnök kitért a királykérdésre is beszédében, kijelentvén, hogy *semmi szándéka a kormánynak ezt a kérdést bolygatni s csak jutóbolondok találják ki azokat a hireszteléseket, melyek sűrűn jelföppennek a sajtóban a könnyenhitvő lelkek állandó izgalomban tartására.*

A minisztertanács egyéb ügyek mellett foglalkozott

a falusi kislakásépítés kérdésével is,

meghozván a döntést végre abban a régóta húzódo vitában, hogy minő módon s minő mértékben történjék a házhelyhez juttatottak segítése. Úgy hírlik, hogy a döntés olyanirányú, hogy *csakis anyagok nyújtásában merül ki a segítség.* Még nem tudjuk, hogy tényleg ez lett-e a döntés, de ha igen, úgy sajnálattal vesszük tudomásul, mert a mi nézetünk szerint meg kell adni a lehetőséget a *pénzkölcsönökhöz való jutásra is,* mivel sok szegény ember fizeti a nyomasztóan súlyos kamatot csak azért, mert meg kellett még uzsora kamat mellett is építeni kicsi hajlékát, hiszen nem volt hova fejét lehajtani.

A benyújtandó törvényjavaslatok közül nagy várakozás előzi meg a földművelésügyi miniszterét, melyek közül az egyik a

téli gazdasági tanfolyamokat van hivatva rendszeresíteni, a másik pedig az állategészségügy modern rendezését lesz hivatva megvalósítani.

Az igazságügyminisztérium a hitbizományokra vonatkozó törvényjavaslatot nyújtotta át a miniszterelnök úrnak, előzetes áttanulmányozás s hozzájárulás végett.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A nagykövetek tanácsa, jól informált helyek véleménye szerint,

meg fogja szüntetni a katonai ellenőrzés mai formáját Magyarországon.

Ez azt jelenti, hogy a Budapesten székelő s a magyar állam költségére működő ellenőrzőbizottság beszüneti működését s azt a Nemzetek Szövetsége által esetleg esetről-esetre küldött kutatóbizottság váltja fel. Azt jelentene ez a megoldás, hogy a katonai ellenőrzés elméletileg megmaradna, de gyakorlatilag megszűnne. Sajnos, mindez a változás nem jelent semmi újat sem a hadero letszámára, sem annak összetételére, sem a toborzási rendszerre vonatkozólag, mert e tekintetben csak a trianoni szerződés megvaltoztatásával kapcsolatban lehetne intézkedni.

Kínában még mindig zavaros a helyzet.

Az angolelles hangulat egyre erősebb lesz. Egyes hírek arról adnak hírt, hogy Anglia és Olaszország megállapodtak a közös eljárás módozataira nézve. Nemelyek tudni velik, hogy az olasz támogatás ellenérteke Anglia reszerol az olasz terjeszkedési vágyak támogatása a Földközi-tenger mellékén. Amennyiben ez a híradás megfelel a valóságnak, akkor a kínai események hatásakent Európában jelentkezni fog Franciaország elhidegülese Olaszországtól, más oldalrol pedig meglazítja a barátságot Anglia és Franciaország között, vagyis egy új érdekalakulat keletkezik Európában.

A német birodalmi gyűlés a megalakult Marx-kormánynak bizalmat szavazott

s így megeáfolta azoknak a reménykedését, akik közeli bukást jósoltak Marx kancellarnak. Franciaország is kedvezoen ítélte meg az új kormányalakítást, így bel- és külpolitikailag egyaránt remélhető a német birodalom további eroteljes eloretörése, ami bizonyára siettetni fogja a békekötések varva-várt revízióját.

A román király állapotáról

szóló jelentések nem sok jót tartalmaznak. Ügylátszik, nincs segítség súlyos bajára s el. bb-utóbb bekövetkeznek az utódlással kapcsolatos zavarok az oláh nagyhatalom területén. A király betegsége rákos daganat, melyet radiummal kezel egy belga orvosprofesszor.

Stresemann, német külügyminiszter,

a Rivierára megy pihenni. Diplomáciai körökben valószínűnek tartják, hogy ebben az esetben tanácskozáásra összejön Briand francia külügyminiszterrel, amit a német-francia közeledés szempontjából nagyon örvendetesnek tartanak.

Poincaré francia miniszterelnök

a francia kamara pénzügyi bizottságában beszámolt a pénzügyi helyzetről s kifejtette a frank stabilizációjára vonatkozó terveit. Szerinte fenn kell tartani a mai árfolyamot, ameddig csak lehet, mert a folytonos ingadozás lehetetlenné tenné a gazdasági élet megnyugvasát. Épen ezért mindent elkövet a francia kormány a mostani árfolyam fenntartásáért.

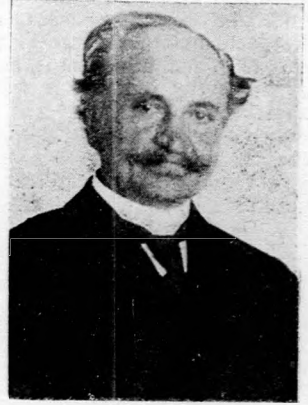

Zsitvay Tibor,
az országgyűlés képviselőházának
elnöke.

Ez a francia államérdeke.

Belgrádból távozik Hóry András magyar követünk.

Ebből az alkalomból nagyon melegen búcsúztatták őt a belgrádi hivatalos szerb körök, mert elismerik nagy érdemeit a magyar és szerb közeledés létrehozásában. Az ő tapintatos működésének eredménye a döntőbírósi szerződés létrejötte a két állam között. A «Vreme» című hivatalos lap hosszasan foglalkozik Hóry érdemeivel s búcsúzásul azt mondja: «Jugoszláv körökben a távozó magyar követ a legjobb emlékeket hagyja hátra s magával viheti azt a nyugodt öntudatot, hogy megbízatása során számos sikert aratott!»

Wlassich Gyula báró,
az országgyűlés felsőházának elnöke.

MEZŐGAZDASÁG

182%-os évi kamatozás. Irta: Surányi János.

A Vasárnap is számos cikket közölt már arról, hogy a természetközösség egyik legegyszerűbb és legokosabb módja a megfelelően végrehajtott műtrágyázás. E cikkek mind azt bizonyították, hogy a műtrágyázásban a termelés és a nemzeti jólét fokozására olyan hatalmas eszköz van kezünkben, amellyel nem élni könnyelműség és úgy az egyének, mint a köznek ártó gondatlanság.

Ezúttal ismét egy egyszerű példát hozhatunk fel, amely rávilágíthat arra, hogy — ha a gazdák a műtrágyázást szelében alkalmaznák — egyéni jólétüket is és közvetve az ország jólétét is mennyire előmozdíthatnák.

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara az 1925—26. évben körzetében egyszerű tervezetű bemutatott, oktató kísérleteket végzett kiscgazdaságokban részint őszi búzával, részint tavaszi kalászosokkal. Ez alkalommal csak az őszi búzával végzett kísérletekről essék szó.

E kísérleteknek célja volt a kiscgazdákat a *szuperfoszfát* természetközösség hatásáról meggyőzni; evégből az egyes kísérletezők 400 négyszögöltre elégséges 50 kg szuperfoszfátot kaptak, amely tehát egy kat. holdra számítva megfelel 200 kg-nak. A búzavetésükből kihalított és 50 kg szuperfoszfáttal megtrágyázott szakasz termését azután pontos mérésel összehasonlították a trágyázatlanul maradt terület termésével.

A kísérlet eredetileg 20 helyen indult meg, azonban csak 12 helyen hajtották azt előírás szerint végre, amely 12 kísérlet igen érdekes adatokat szolgáltatott. A szuperfoszfát ugyanis valamennyi helyen fokozta a húza magtermését; a legkisebb természetbőllet 80, a legnagyobb 420, a 12 kísérlet átlagában pedig 215 kg volt kat. holdra átszámítva. Egybevetve a műtrágyázás költségét, amely szintén egy kat. holdon bőven számítva 27.20 pengőre rúgott, az átlagos természetbőllet értékével, amelyet viszont csak 51.60 pengőnek vesszünk fel, azt látjuk, hogy a szuperfoszfát alkalmazása kat. holdankint 24.40 pengő tiszta haszonnal járt, vagyis a műtrágyába fektetett tőke 10 hónap alatt 90% hasznot hozott, ami 108%-os évi kamatozásnak felel meg.

De, amikor így számítottunk, akkor túlságosan szigorúak is voltunk, mert nem vettük tekintetbe a szalmatermésbőllet értékét, másrészt pedig a 200 kg szuperfoszfát egész mennyiségét, a kiszórás költségeivel együtt, az első év terhére írtuk, holott teljesen elegendő, ha ebből az első évet csak a költségek 75%-ával terheljük meg, mert hiszen

a szuperfoszfát után lehet legalább olyan utóhatásra számítani, amely a költségeknek még hátralévő 25%-át megtéríti. Kat. holdankint alkalmazott 200 kg szuperfoszfát már nagyon erős adag, ami még akkor is, ha őszi gabona alá alkalmaztuk, az utónövény természetét is számbavehető és számbaveendő mértékben fokozza. Ha ezen az alapon számítunk, ami a leghelyesebb, akkor azt látjuk, hogy a műtrágyázás egy kat. holdon nem 24.40, hanem 31.20 pengő tiszta haszonnal járt, vagyis a műtrágyázás az első évben 182%-os kamatot hozott 12 hónapra számítva.

De említsük meg itt azt is, hogy a szuperfoszfát az 1925. év ősze óta még olcsóbb lett s így a jövedelmezőség a fentieknél már ezért is kedvezőbben alakulhat.

Ilyen és ehhez hasonló számokon keresztül nézve a műtrágyázás hasznosságát, láthatjuk, hogy semmi túlzás nincsen abban a cikkünk elején felhozott állításban, hogy a műtrágyázás egyik leghatalmasabb tényezője és eszköze az egyéni és közjólét előmozdításának.

Azt mondhatná azonban valaki, hogy ez csak egy példa, egy bizonyosság erre az állításra, már pedig egy fecske nem csinál tavaszt. Csakhogy e kísérletek eredményeiben nincsen semmi kirívó, nincsen semmi túlzás, mert azokhoz hasonló már számos esetben megmutatkozott, különösen akkor, ha olyan nagymennyiségű szuperfoszfátot alkalmazunk, mint ezzel az alkalommal is. Mivel legtöbb talajunk foszforsavban szegény, igen gyakori eset az, hogy a szuperfoszfát már az első évben olyan termésobbletet hoz létre, amely a műtrágyázásba fektetett költséget kétszeresen megtéríti. Ez már számos kísérlet által bizonyított gyakorlati tapasztalat. Egyébként, hogy erről meggyőződjenek, leghelyesebb, ha minden gazda maga végez kísérleteket.

A tavaszi kalászosokkal végzett műtrágyázási kísérlet eredményéről egy másik cikkben fogunk megemlékezni.

A zöldborsó kerti termesztése, különös tekintettel a műtrágyák használatára.

Irtó: Villax Ödön.

A borsó sikeres termesztésének első feltétele, hogy borsót legalább is 2—3 éven át egy és ugyanazon helyen ne termesztünk, nehogy az úgynevezett *borsóunttság* álljon be. Kertészkedés számára alkalmas talajon a borsó mindenütt sikerrel termesztethető. A silány homokon, hol kertészkedni úgysem lehet, természetesen a borsó sem fog menni. A meszebb talajt jobban szereti. Mint minden növény, úgy a borsó is az őszi szántást vagy ásást igen meghálálja. Sőt a borsónál gyakran még nagyobb jelentősége is lehet az őszi ásásnak, mint a többi növényeknél, mivel annak elmulasztása, illetve az ásásnak csak tavaszi végzése, a vetés megkésését vonhatja maga után, mi a korai zöldborsó termesztésénél mindig súlyos hiba lesz. A tavaszi talajmunkálatoknak csak az őszi ásás (vetés előtti) durva elgereblyezéséből szabad állnia. Kivételek esetében, ha a földet a téli csapadék igen összepaskolta volna, a talajnak gereblyezés előtti átkapálása ajánlható.

A borsó a közvetlen istállótrágyázást nem szereti. Az erősen istállótrágyázott talajon ugyanis igen sok virág lehull anélkül, hogy hüvely fejlődne belőle, másrészt az istállótrágya az amúgyi egyenetlen érést még egyenetlenebbé tenné. Ezen utóbbi körülmény azonban a zöldborsó termelésekor csak előnyös lehet, mivel ez esetben a zsege hüvelyek hosszabb időn át szedhetők. Ezért eredményes zöldborsótermesztés céljából ajánlatosabb lesz a borsót közel az istállótrágyához, lehetőleg azon talajba tenni, mely csak egy évvel előbb lett trágyázva.

Néha — különösen gyengébb talajon — közvetlen istállótrágyába is tehető, de ez esetben mindig *szuperfoszfátot* is kell használnunk. A szuperfoszfát használata oly módon történhetik, hogy 100 □m-ként 3—5 kg mennyiségű közvetlen a vetés előtt egyenetlenül elszórunk és gyengén begereblyezünk. Így a szuperfoszfát az istállótrágya káros hatását ellensúlyozza. Az így trágyázott földben — mint azt saját

kísérleteimmel is igazolhatom — jó hüvelykötése lesz a borsónak. A hüvelyek szép nagyra kifejlődnek, sokáig zsengek maradnak, a virágzás is hosszabb ideig fog tartani és így a zsegemagvú hüvelyek is hosszabb ideig szedhetők. Vetés előtt 2—3 héttel 100 □m-ként 2—3 kg mennyiségben elszórt *kénsavas ammóniák* is ugyanolyan hatást fejthet ki, mint az istállótrágya, sőt a kénsavas ammóniák használata gyakran még sikeresebb is lehet. Azonban úgy közvetlenül istállótrágyát, mint kénsavas ammóniákat csak akkor szabad használni, ha e trágyákat a fentemlélt mennyiségben szuperfoszfáttal együtt alkalmazzuk, mert ellenkező esetben többet ártunk, mint ha egyáltalában nem is trágyáztunk volna. A szuperfoszfáttal ellenben egyedül is szép eredményeket lehet elérni, különösen ha eladás céljából termelünk, feltéve természetesen, ha a jó értékesítési lehetőség is megvan. A szuperfoszfát egyedül ugyanis a hüvelyeknek 1—2 nappal korábbi szedhetőségét teszi lehetővé, vagyis a koraiságot fokozza, mely koraiságnak nagy előnyeit minden, a piac számára termelő gazda ismeri. Így például az elmúlt évben május 28-án még 10.000 koronáért, ellenben június 1-én már csak 7000 koronáért tudtam borsóm kg-ját helyben értékesíteni. Budapesten ugyanakkor, hova délvidékről nagyobb mennyiséget szoktak szállítani, pedig már csak 4—5000 K körül mozgott a borsó ára. Aki csak saját használatára termel, annak egyedül a szuperfoszfát használata nem lenne célravezető, mivel az összes hüvelyek rövid idő alatt szedhetőkké válnak és így gyors elvénülés következhetne.

Egyedül a szuperfoszfátot közvetlen vetés előtt is elszórhathatjuk, ellenben ha kénsavas ammóniákat is használunk, úgy a két műtrágyát összekeverhetjük és akkor az elszórás a vetés előtt 2—3 héttel történjék. A műtrágya elszórását mindig begereblyezés kövesse. A sorbátrágyázást is megpróbáltam, azonban nem merem ajánlani, mivel a sorba adott műtrágya a csíra közül sokat megölt. A műtrágyának szorva történő alkalmazásakor azonban semmiféle ilyirányú káros hatást nem tapasztaltam. A gyengén fejlődő borsón felül trágyázással egyszer sem tudtam segíteni (valószínűen a rövid tenészdíó miatt).

A vetés az időjárás szerint február végén, március elején történjék. Fagyoktól nem kell tartani, a borsó az erősebb fagyokat is kibírja. A vetés mindig 100—120 cm széles ágyakban történjék. Minden ágy között mindegy 40 cm széles utat hagyjunk, nehogy szedéskor az ágyakat és vele együtt a borsó szarát is letiporjuk. Az ágyak földjének és a borsó szarának összetiprásakor ugyanis nemcsak hogy további virágzás nem történhetik és így lényegesen kevesebb termést nyerünk, de a már eddig kifejlődött hüvelyek sem tudnak rendszeresen megelni — különösen, ha kissé melegebb is az időjárás — elfonnyadnak gyakran anélkül, hogy szedésre alkalmasakká fejlődhetek volna. Ez okból az is jó, ha az ágyak az uralkodó szél irányában fekszenek, mert ekkor a borsó nem fog az útra dőlni és így nem lesz tiprásnak kitéve.

A vetés történhetik sorban vagy fészekben. A 120 cm széles ágyakban sorbavetéskor rendszeren 4 sort szoktak elhelyezni. Mivel a borsó a megfigyelések szerint sok hüvelyt csak akkor köt, ha elég napot és levegőt kap, ezért sokan a 120 cm széles ágyakban csak két sort vetnek. A sorokban, illetve a zsinór mellett kis kapával meghúzott barázdákban ellenben mindig sűrűn, 2—3 cm-re kell egymástól a magot vetni, mivel tapasztalataim szerint csak ez esetben kaphatunk teljesen zárt állományt. A borsóból ugyanis nemcsak csirázáskor, de kezdeti fejlődéskor is igen sok elpusztul, mellyel már a vetés-kor kell számolnunk.

Legjobbnak a fészekbe történő vetést tapasztaltam. Ez esetben a 120 cm széles ágyakban, a fajtáknak megfelelően 3 vagy 4 sort helyezünk el és a magot a sorokban 30—40 cm távolságra fészekbe vetjük, mint a babot. Egy fészekben azonban legalább 8—10 magot kell vetni. A guggonuló borsónál (Amerika csodája) a fészkek távolsága 25 cm is lehet, viszont a hosszúságú fajtáknál (Gradus, Viktória stb.) különösen karózás esetén 45—50 cm-ig is elmehetünk. A karózással azonban csak egész kis darabon érdemes foglalkozni, mivel sok vesződség van vele és a karó is elég drága.

A borsó ápolása a kikelésutáni saraboláson kívül egy, vagy

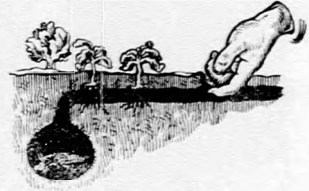
kétszeri kapálásból áll. Az utolsó kapálás alkalmával a tövek gyengén feltöltendők. A szedésnél pedig csak arra ügyeljünk mindig, hogy a talajt össze ne tiporjuk, vagyis mindig az útról szedjük. Ekkor a zsemlemagvú hüvelyeket hosszú ideig szedhetjük és lényegesen nagyobb termésre is számíthatunk.

Köldökgörfertőzések megakadályozása. A tavaszi idő közeledtével mind gyakoribbak az ellések, borjazások stb., épen ezért szükséges, hogy az ellések alkalmával az újszülött állattal behatóban foglalkozzunk. Az ellések alkalmával rendszerint nem járunk el azzal a gondossággal, amivel kellene és ezért nagyon gyakori az újszülött állatoknál a köldök útján történő fertőzés és ragadós betegségek fellépése az újszülötteknél, melyek sok esetben nagyobb pusztítást végeznek az újszülöttek között (vérhas, gennyvesülés stb.). Az újszülött állatot világrajövetelkor nem szabad leengedni a földre, alomra, különösen nem, ha az alom nem tiszta, mert akkor a nyitott köldökön át az alomból kikerülő baktériumok fertőzik az állatot. Legcélszerűbb szüléskor, elléskor egy előzőleg jól fertőtlenített lepedőt, ponyvát elteríteni és az újszülöttet arra fektetni. A köldököt 2%-os fertőtlenítő folyadékkal meg kell mosni és mintegy egy jó tenyérnyire, körülbelül 8—10 cm-nyire az újszülött hasfalától kiindulólag elvágni tiszta, fertőtlenített késsel, ollóval. Az elvágás után a köldöksokrot fertőtlenített kézzel végighúzzuk és ezáltal kiszorítjuk a köldökgörszínórban levő vért. A köldöksokrot azután belelógatjuk egy csészébe vagy edénybe, melyben fakátrány és tiszta borszesz egyenlő arányú keveréke van, miáltal a fertőzés kapuját fertőtlenítjük. Ha a köldököt le akarjuk kötni, úgy csak előzőleg fertőtlenített zsinnegel végezhetjük azt el. Ha nem kötjük le, úgy a fakátrány és borszeszből álló keverékben háromnapon át bemártjuk a köldököt, mire aztán az lassan elszárad. (C.)

A meszes kénfőzet készítése. Az amerikai meszes kénfőzet az egyik legjobb permetezőszer a gombabetegségek ellen. Mész-kénléneg vagy kaliforniai léneg is nevezik. Készítése elég komplikált s azért nagy figyelmet igényel, miért nem lesz szükségtelen, ha ezt röviden ismertetjük. Egy 100 l-es vasüstbe melegített 50 l. vizet. (Fontos az, hogy az üst vasból legyen, mert a rézből vagy más fémből készült edényt az erős oldat megtámadja és hamar tönkreteszti. Kétszer olyan ürtartalmú üstre pedig azért van szükség, mert az oldat a főzés közben igen habzik s kisebb üstből könnyen kiforhat.) Melegítés közben az üstből kivesszünk egy fakádba bizonyos mennyiségű vizet, mellyel 48 kg tiszta és jóminőségű, friss égetett meszet lassan és tökéletesen megoltsunk. Azután a másik fakádba ugyancsak az üstből kivett melegvízzel 96 kg kénport (kénvirágot) sűrű péppé keverünk. A megoltsott meszet szűrőn át a vasüstbe a többi vízhez öntjük. Majd belekeverjük a kénpépet is és azzal együtt egy teljes órán át — de se kevesebbet, se többet — főzzük, miközben folytonosan keverjük. Így egy sötétvörös barna, kellemetlen, erősszagú, sűrű törzsoladat kapunk. A kád szélén vagy a keverőboton jelöljük meg az 50 l. víz színét, hogy a főzés közben elpárolgott vizet forróvíz utánöntésével pótolhassuk. Ezt feltétlenül meg kell tenni, mert csak így fogjuk megkapni a kívánt töménységű oldatot. Mindig annyi törzsoladatot főzzünk, amennyit aznap el is használunk, mert az oldat már 24 órai állás után is sokat veszít hatásából. Azért, ha mégis több oldatot készítenénk, úgy annak tetejére öntsünk 2—3 cm vastagon közönséges olajat, ami az oldat értékbeli veszteségét meg fogja akadályozni. Használat előtt természetesen az olajat le kell önteni róla. Minthogy az oldat készítése igen nagy óvatosságot és pontosságot igényel, egyes gyárak hoznak forgalomba kész 20 Baumé-fokos törzsoladatot, amit épen olyan arányban kell permetezéshez vízzel hígítani, mint a házilag készítettet. Mindkét módon készült törzsoladatok erőssége az anyagok minőségétől függ, azért, mielőtt fölhígítanók a törzsoladatot a permetezéshez, annak erősségét, illetve sűrűségét egy Baumé-féle areométerrel előbb megmérjük. S ha az 20 Baumé-fokot mutat, akkor a törzsoladot egy részét a téli permetezéshez 35 rész, a nyári permetezéshez 19:75 rész, vagy ha még gyengébb oldatot akarunk, akkor 39:5 rész vízzel hígítjuk föl. Ellenben ha más Baumé-fokos a törzsoladot, akkor a hígítás aránya is megváltozik. A meszes kénfőzet hígított oldalát is csak gondosan ölmözött vagy ellenálló nikkelöltvözetű fémből készült permetezőből szabad kipermetezni, mert a rézpermetezőgépet megtámadja és tönkreteszti.

A legbiztosabb szabadulás minden csúszos és köszvényes bántalomtól az, ha a gyorsan és biztosan ható **Kriegner Reparatort** használjuk. Ezen évtizedek óta kitűnő sikerrel használt szer már egyszeri bedörzsölés után is segít. Minden gyögyészertárban kapható. Övönködni kell azonban utánzatoktól és azért ajánlatos a készítőnél rendelni a Kriegner gyögyészertárban, Budapest VIII/1. V. Calvin-ter, honnan 2 üveget 40.000 koronáért postán küldenek.

A lótetű irtása. (Képpel.) A lótetű irtásához igen nagy türelem kell s ha eredményt akarunk elérni, többféle eljárással is kell próbálkozni. Az egyik irtásmód a lótetű fészkeinek a fölkkutatása. Ahol a táblán észrevesszük, hogy a lótetű járatának a nyílása van, kutassuk föl, hogy merre halad a csatorna. Ha e kutatás során meg-

A lótetű irtása.

találjuk azt a helyet, ahol a csatorna lefelé fordul (ez a lótetű fészkeinek a helyét jelenti), a csatornát kissé kitágítjuk és a nyíláson át a fészekbe másfél, két liter vizet öntünk. Mielőtt azonban az összes víz beszaladt volna a fészekbe, öntsünk egy evőkanálnyi olajat hozzája, hogy a vízzel ez is a lótetű fészekébe jusson. Ha a lótetű a fészekben volt, úgy erre a támadásra pár perc múlva kibújik és könnyen megölhető. Az irtást úgy is végezhetjük, hogy a megtalált csatorna bejáróján át egy tölcser segítségével mintegy 5 gr-nyi szénkéneget öntünk a fészekbe, majd gyorsan fűcsumóval a nyílást betömjük, utána földdel betapasztjuk és letaposzuk. Ilymódon a fészek összes fiatal és öreg lakóit elpusztítjuk. Júniusban, a lótetű párosodása idején, ássunk be a fertőzött táblák közé virágcserepeket vagy befőttesüvegeket egészen a peremükig és öntsünk belejük egy kevés vizet. Éjjel a kőborló lótetűk egy része behull az edénybe és fogságba esik.

A magyar leány ékességei.

Az alábbi levelet hozta számunkra a posta :

Szomorú szívvel írom ezt a levelet. Szomorú vagyok azért, mert a «Vasárnap» azon felszólításának, hogy gyűjtsünk előfizetőt, én is eleget akartam tenni, de még eddig nem sikerült. Itt, a falunkban, elmentem azokhoz, akiknek nem jár a «Vasárnap» és kértem őket, hogy fizessenek elő rája. Megmagyaráztam nekik, hogy ez az újság — amellyet, hogy olcsó — mennyi mindent nyújt. És tessék elképzelni, mit felelték! Egyik helyen azt mondták, hogy tudnak ők mezőgazdasági cikkeket nélkül is gazdálkodni. Másik helyen meg azzal tért ki, hogy nem kell nekik rejtvény, regény, tréfa meg a hírek, nem értenek hozzá. És így ment ez végig. Ennéljögva nagyon el vagyok keseredve. De nem riadok vissza semmitől és nem nyugsom addig, amíg a «Vasárnap»-nak előfizetőket nem szerzek.

Kérem a tisztelt szerkesztőjét, ne tessék mindent hízélgésnek venni. Nekem igazán nagyon fájt, hogy eddig még nem tudtam előfizetőket gyűjteni, de talán mire legközelebb írok, akkor már örömmel tudathatom, hogy — ha nehezen is — de mégis csak sikerült, amire elhatároztam magam. Én azt szeretném, ha itt mindenki az én lapomat olvasná és akkor nagyon, de nagyon büszke lennék, hogy a falumbeliak részben nekem köszönhetnék, hogy ilyen jó újságjuk van. Kérem a jó Isten, hogy ez minél előbb sikerüljön.

Maradok őszinte üdvözléssel

Ábrahám Erzsébet
(Tengőd).

Engedje meg kedves lelvélírónk, hogy őszinte szívvel köszönet mondjunk lelkes soraiért. A levél arról tanuskodik, hogy küldője nemcsak szíves figyelmére méltatta, hanem örömmel magáévá is tette felhívásunkat és az elébe tornyosuló akadályok sem csüggesztették el, hanem erőteljesebb ösztönzést kölcsönöztek tetterős lelkének.

A levél másik örömdetes tanúsága abban rejlik, hogy leányolvasóink is részt kérnek az apostolkodás gyönyörű munkájából. Ábrahám Erzsébet — és bizonyosan sok-sok társa — fogékony az élet nemes oldalai iránt. Ösztönös lélekkel vonzódtik a tiszta, becsületes és jóra szolgáló törekvések felé, de nem éri be a helyes és okos célok felismerésével, hanem maga is kész a megvalósítás nagy munkájának reáeső hányadát örömmel és kitartással elvégezni. Ezek a tulajdonságok a magyar leány legszebb ékességei.

Mi sem bizonyítja meggyőzőbben, hogy a szünet nélküli buzgólkodásra mennyire szükség van, mint Ábrahám Erzsébet levelének az a mondata, melyben arról ír, hogy falujában néhányan azt mondták: «Tudnak ők mezőgazdasági cikkeket nélkül is gazdálkodni!» Ez a kijelentés nemcsak hiú dicsékvét, nemcsak a gazdálkodás tudományának bizonyosan szomorú hiányosságát takarja, hanem elárulja a konok nemakarást is. Sokan még ma is vaskos vattacsomót hordanak a fülkükben, hogy — jaj, Istenem! — valahogy meg ne hallják az új, kipróbált, a több hasznat hajtó gazdálkodás igéit, mert maradiak, nem szeretnek gondolkodni és mindent legjobbnak tartanak úgy, ahogy ők csinálják. Hanem, amikor majd keserves árat fizetnek a nem akarom-ért, hangos lesz a késő számbanom!

A tiszaderzsi műkedvelő ifjúság csoportképe.

Nők csoportja balról jobbra: Nagy Rozika, Szántay Erzsike, Hodu Juliska, Fötös Juliska, vitéz Markó Imréné rendező (×), Lénárt Gyuláné, Vas Mariska, Gőz Mariska, Kun Juliska. Férfiak csoportja balról jobbra: Józsa Lajos, Hatvány László, Lénárt Gyula, Szántay István, Fötös Dániel, Doboszy János.

(Beküldte ifj. Józsa Lajos Tiszaderzsről.)

És mi mégis szeretettel kérjük *jóbarátainkat*, hogy ha buzgó munkásságuk során egy-egy makacs embertársukra akadnak, ne hagyják *öt cserben*. Ne nevéssék ki, ne haragudjanak rája és ne hagyják el ezzel a keserű gondolattal: úgy sem lehet segíteni rajta, megérdemli a sorsát. Ellenkezőleg, keressék meg a módját annak, hogy *okos, szeretetteljes és kitartó munkával áthozzák őt az öntudatos, haladó és a tudás hasznát megbecsülő földművelők táborába*. Ha *jóbarátaink* így tesznek, gyönyörű emberi hivatást töltenek be, megizlelik a lelki örömmök édességét és a legteljesebb elismerésre tarthatnak számot.

Alább közöljük azoknak a névsorát, akik az elmúlt héten jelentkeztek *jóbarátaink gárdájába*. Bizalmukért, készségükért és eredményes fáradozásaikért fogadják legszíntébb köszönetünket.

Négy új előfizetőt gyűjtött: A fegyverneki Hitelszövetkezet.

Hármat: Baká Károlyné, idősb Nagy Antal, özvegy Nagy Gyuláné.

Kettőt: Aladics János, Ferencsics Sándor, Mentés István.

Egyet: Dombi József, Döme István, ifjú Janesco János, Kalmár Gábor, Koczándi Imre, Kónyi Pál, Nagy Lajos Márton, Nagy Pál Sándor, Pavelka József, Szávics János, Sziládi Lajos, Szili János, Tomisa Antal, Tóth András (alsó), Walter Antal.

A rejtvénypályázat eredménye.

Január hó 16-án hirdettük ki a rejtvénypályázatot és február hó 8-ig, a jelentkezések utolsó napjáig,

247 olvasónk 384 rejtvényt küldött be a pályázatra.

Ez a két szám azt igazolja, hogy rejtvénykészítőink igen nagy érdeklődést tanúsítottak a pályázat és általában a rejtvények nyújtotta szórakozás iránt, helyes és kívánatos tehát, ha a rejtvényrovatot fejlesztjük és a rejtvénypályázatot időnként megismétljük.

A pályázatra beérkezett rejtvények elbírálásánál az a megfontolás vezetett bennünket, hogy azokat a rejtvényeket keressük ki, melyek megközelítik a *tökéletes rejtvény* fogalmát. Nem vettük tehát tekintetbe az olyan rejtvényeket, melyek a kítűzött mondat legkönnyebb feldolgozását választották, vagy *telí voltak* szóelválasztásokkal, betűkihagyásokkal és betűhelyettesítésekkel, végül *többször is* előfordult bennük egy-egy szónak megfordítása. A jövőre nézve jól jegyezze meg magának mindenki, hogy *valóban jó rejtvényt* akkor készíthetünk, ha a most felsorolt módszereket csak a *legkisebb mértékben vesszük igénybe*.

Sajnos, helyszüke miatt nem szolgálhatunk teljes példákkal, csupán a *könnyű megoldások* néhány jellemző formáját iktatjuk ide. A pályázók legtöbbször a kítűzött mondat első szavát, a nehéz *ajánld* szót a legkönnyebb módon oldotta meg; például így: a $\frac{1}{j\ddot{a}}$ ld, a $\frac{j}{\ddot{a}}$ ld, a $\frac{a}{j\ddot{a}}$ ld. A *Vasárnap* szavak elrejtésére *avas, régi szalonna, acél, szerszám, H²O + por* stb. szavakat választották legtöbbször. Az *erős* szót *bors-al* fejezték ki nagyon sokan. Az *ismerőseidnek* szóra legtöbbször *rokon, barát, falubeli* stb. szavakat válasz-

tották vagy felbontották és az *ős* szót például rengeteg *Árpád, Attila, dédapa, nagypapa* stb. szavakkal helyettesítették. Az *ír* szót a *Vasárnap-ból* a legtöbbször valamilyen *pénzösszeggel* fejezték ki.

A könnyű rejtvényeket tehát, továbbá azokat, melyekben sok volt a szóelválasztás, a betűkihagyás, a betűhelyettesítés és a szavak megfordítása, *mellőznünk kellett*. Ezek a rejtvények természetesen *nem voltak rosszak*, hiba nem volt bennük, csak — jobbak is akadtak náluk.

A pályázatra beküldött rejtvények második csoportját képezik: a *rossz, hibás, a rejtvényfejta nem ismerésére valló, vagy a feltételekhez nem ragaszkodó rejtvények*. Dicséretére szolgáljon rejtvénykészítőinknek, hogy ez a csoport egészen jelentéktelen számú. Elvértve akadt csak sztagrejtvény, kockarejtvény, képrejtvény, vonalrejtvény stb. a kítűzött *betű- és szórejtvény* helyett. Néhányan az *Ajánld ismerőseidnek a Vasárnapot* mondatot egyszerűen visszajáról írták le, megelégedkezve arról, hogy ez *nem betű- vagy szórejtvény, hanem talány*. Ismét mások az *ajánld* szót *igérd, olvasd, adj, fizess elő, kopogtass* stb. szavakkal akarták kifejezni, holott a szót csakis *teljesen hasonló értelmű szóval* lehet helyettesíteni. Néhányan figyelmetlenségből *ajánld* szót szerkesztettek *ajánld* helyett, valaki pedig az *ismerős* szót így akarta megoldani: $\frac{1}{s}$ bors.

Mindent egybevetve, a pályázat általános eredménye azzal az örömdetes tanúsággal szolgál, hogy rejtvénykészítőink jól megállják a helyüket az *állandó rejtvénykészítés terén* is. Nincsen tehát arra szükség, hogy az önellandó rejtvényrovat számára ezután bárki is olyan rejtvényeket küldjön, melyeket egyszerűen *lemásolt* valahonnan. Eltekintve attól, hogy más tollalval ékeskedni, más munkáját a magunk nevében felhasználni; nem tartozik a dicséretes emberi tulajdonságok közé, a rejtvénybeküldő öröme is teljesebb lesz akkor, ha a *saját munkáját éri elismerés*. Szeretettel kérünk tehát mindenkit, hogy a jövőben ehhez tartsa magát.

A pályázaton résztvevő olvasóinkat a következőképpen osztályoztuk: *férfiak, nők* (beleértve a serdülő ifjakat és leányokat is), *kiskorú fiúk és leányok*. Minden csoportból kiválasztottuk a legjobb rejtvények készítőit és nekik íteltük a jutalmakat. Tekintettel arra a körülményre, hogy olvasóink várakozáson felül vettek részt a pályázaton, a *jutalmak szaporítását is szükségesnek tartottuk, a nyeremények számát tehát hatról tízre emeltük*.

A *férfiak csoportjából* a legjobb rejtvényt

Erős Németh Gyula földmives (Agyagos) készítette; neki íteltük a *duplafedelű ezüst órát*.

Saja Vilmos tanító (Földes) rejtvényeiivel *két regényt* nyert.

Molnár Lajos földmives (Gyöngyösoroszi) *egy mezőgazdasági könyvet* nyert.

Kisnémet János földmives (Jászberény-Hajta) *egy mezőgazdasági könyvet* nyert.

Ifj. Gaál József földmives (Szatta) *egy regényt* nyert.

Szakál József földmives (Kerca) *egy mezőgazdasági könyvet* nyert.

Szakály Péter mezőgazdasági munkás *egy regényt* nyert.

A *nők csoportjából* a legjobb rejtvényt

Balikó Józsefné (Lizó) készítette, neki íteltük tehát a «Kéve» áruház kitűnő gyártmányú *cipőjét*.

Simon Erzsike tanítónő (Földes) *egy toilette-kazettát* nyert, mely egy darab nagy Diana-krém és egy nagy doboz Diana-pudert tartalmaz.

Paukovits Emília (Ják) ugyancsak *egy toilette-kazettát* nyert.

Csapó Juliskát (Békés) szintén *egy toilette-kazettával* jutalmaztuk.

A *kiskorú fiúk csoportjából* a legjobb rejtvényt

Fodor Pál (Visznek) készítette; *fél kilogramm csokoládéval* jutalmaztuk.

A kiskorú leányok csoportjából a legjobb rejtvényt
Fekecs Mancsi készítette, ugyancsak fél kilogramm
csokoládét nyert.

A jutalomtárgyakat a legrövidebb időn belül eljuttatjuk
legjobb rejtvényt készítőink címére. Fogadják őszinte szerencsekívánatainkat és viszonzásul ne felejtsek el a pályázatra kitűzött mondatot! Azoknak pedig, akiknek most még nem kedvezett a szerencse, szeretettel azt üzenjük, ne vesztítsék el a kedvüket, hanem tanulják meg a jó rejtvények készítésének főntebb említett titkait, hogy a következő alkalommal nagyobb sikerrel vehessenek részt a versenyen.

Igérhetünk híven, jövő héten új pályázatot hirdetünk. Ez azonban nem lesz rejtvény-verseny, hanem a mezőgazdaság köréből vett tárgyát. Olvasóink természetesen fogják találni, hogy a sorra kerülő pályázatoknak más és más fajtájúknak kell lenniük, mert csak így biztosíthatjuk számukra az olvasók más és más rétegének érdeklődését. A rejtvénypályázatokra azonban nonszokásra visszatérünk. Addig is rejtvényt készítőink rendelkezésére áll az állandó és hétről-hétre bővülő rejtvényrovat: tessék ott érvényesíteni az ügyességet!

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Március hó végén nyílik meg a tenyészállatkiállítás.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tavaszi, díjazással és vásárral egybekötött országos tenyészállat-, termény- és gépkiallítását március hó 25., 26. és 27-én nyitja meg a budapesti tenyész- és haszonállatvásártelen. A bejelentések szerint ismét igen nagy és értékes tenyészanyagot fognak felhozni a legkiválóbb tenyészetek szarvasmarhából, sertésből, juhból, baromfiból és házinyúlból. A tenyészállatkiállítást az idén több különleges kiállítás fogja kiegészíteni s így egy-egy külön csarnokban kiállítást fognak rendezni tejtermékekből, különféle vetőmagvakból és mezőgazdasági terményekből stb. Az állami kísérletiügyi intézetek egy része is szakszerű kiállítást keretében be fogja mutatni gyűjteményeinek szemléltetően oktató anyagát. Még a szokott kereteken is gazdagabbnak ígérkezik a mezőgazdasági gép- és eszközkiállítás, amely számos gépujdoságot fog a gazdaközönseggel megismertetni. A rendezőbizottság a kiállítási szabályzatot és a bejelentési lapokat minden érdeklődőnek megküldi (bejelentési határidő február hó 1.), valamint minden egyéb ügyben is készséggel ad útbaigazítást. A kiállításra utazó közönség ötvenszázalékos utazási kedvezményben részesül. Ebben az ügyben is a rendezőbizottsághoz kell fordulni. (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.)

Adóügyi és számtartási tanfolyam
Debrecenben.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a gazda- és haszonbérletársadalom tagjait terhelő adókra és az ezzel kapcsolatban álló becslési és számviteli kérdésekre vonatkozó szakismereteket felőlelő tananyaggal, február 23–26. napjaiban, Debrecenben adóügyi és számtartási tanfolyamot rendez. A Kamara tanfolyamán népszerűen és így mindenki által könnyen megérthető módon ismertetik mindazokat a szakismereteket, amelyek az adózó polgárságra nézve mai napság szinte nélkülözhetetlenek, amennyiben azok részletes tájékoztatást fognak nyújtani az adóbevallások helyes módon való elkészítésének mikéntjére, valamint a felelősségi eljárásokra nézve is. A tanfolyamra a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara (Debrecen, Hunyadi-utca 5. sz. alatti) hivatalában lehet jelentkezni.

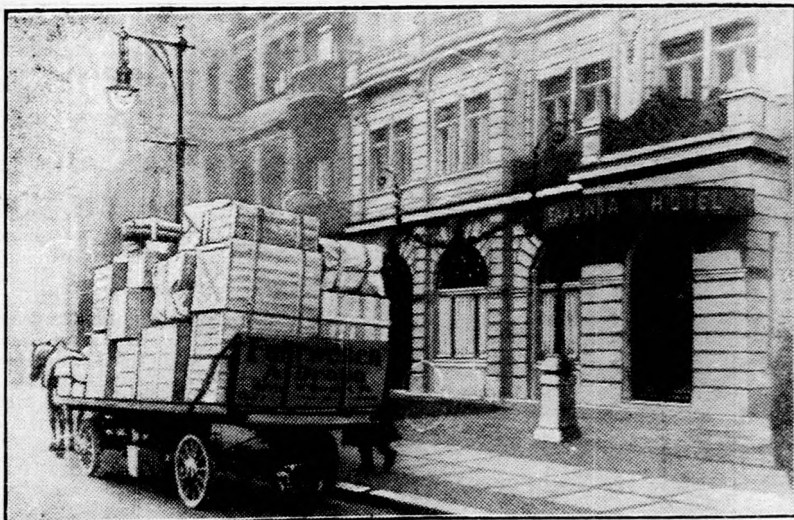
Az életmentő hős kitérítése a halál után. Emlékeztés még Haztely Pál szolnoki főhadnagy hősi cselekedete, aki két fuldoklót megmentett, maga azonban áldozatul esett. A «Honvédségi Közlöny» most közli, hogy Haztely Pált halála után a kormányzó a személyes bátorsággal véghez vitt tettek jutalmazására szánt eüzléremmel tüntette ki.

A medve gondja...

Már a szegény medvék is belezavarodtak ebbe a fejetejébe állított világba. A legokosabb macskó is tanácsalanul tőri a fejét azon a sok meghökkenítő furcsaságon, amely megzavarta a dörmögő, talpas medvetársadalom eddigi megszokott, nyugalmas életét. Mert természet fel, itt van Gyertyaszentelő napja is. A legoktandibb bocis is tudja, hogyha ezen a napon havas fergeg sikkolt az odakinn, akkor bátran ki lehet bújni a barlangból, mert utolsó mérgét adja ki a tél. Am ha két ég mosolyog derűsen alá, akkor tanácsos a másik oldalra fordulni s folytatni a hosszú téli álmat, mert messze még a virágyitő, rügyfakasztó kikelet. Így volt ez száz év óta, talán még nagyobb idő óta is és senkit sem csalt meg a bölcs tapasztalat igazsága. Am most felborult a világ rendje, egymásután esnek a fura csodák. Gyertyaszentelő napján is délelőtt havat pihézt a fagyos szél, csúnya, zimankós idő dühöngött odakinn, úgy hogy apáik tanítására gondolva, minden macskó nyugodtan megszimatozhatta a közelgő tavasz illatát. Délre azonban elült a vihar, kéken mosolygott az ég és arany napsugár fűtötte langyossá a levegőt. A régi tapasztalat pedig arra int ilyenkor, hogy vissza a barlangba, mert még lehet aludni egyet tavaszig. Szegény macskók, járdalásig törhették a fejüket, melyik hát az igazi idő? A havas fergeg-e, vagy az arany napsugár derű? S aludni kellene-e, avagy ébren maradni? Nehéz kérdések, nagy gondok ezek a medvefejeknek! Ki tudna itt okos tanácsot adni? Egy adott. Azt mondta: Testvéreim, ne törődjünk azzal, hogy milyen idő jár odakinn! Ha fergegét üvölt, ha napsugár ragyog, mi csak aludjunk tovább... Aludjunk, aludjunk, majd csak lesz, ahogy lesz... És ez a medve, aki így gondolkodott — magyar medve volt...

A felül nem bélyegzett koronabankjegyek is érvényesek
Lelketlen emberek arra akarták felhasználni a felül nem bélyegzett koronabankjegyeket, hogy olcsón összevásárolják azon a címen, hogy ezek már nem érvényesek. Ezt megdudta a Nemzeti Bank vezetősége, amely hivatalos közleményben hívta fel a közönséget arra, hogy ezek a bankjegyek épúgy érvényesek, mint azok, amelyeket pengőfelülbélyegzéssel láttak el.

Aki a templomban lötte agyon magát. Egy elkeseredett budapesti pincér, Szabó László öngyilkosságával megszentésgtelenítette a budapesti szegényháztéri plébánia templomát. A pincér a templomban föbelötte magát, véresen terült el a kövezeten és mire orvosi segítség érkezett, meghalt. Öngyilkossága miatt, amelyre nyomora vitte, bezárták a templomot és addig nem tarthatnak benne misét, amíg újra fel nem szentelik.

Kép a német katonai ellenőrzés megszüntetéséről.

Németországban az antánthatalmak katonai ellenőrző bizottsága január hó 31-én megszüntette működését. Hét hosszú esztendőn keresztül buzgólkodott ez a legkevésbé sem rokonszenves bizottság azon, hogy a békeszerződés értelmében Németország katonai legyezerzését végrehajtja. A bizottság működéséhez természetesen sok erőszakosság, sok győztes gőg keserű emléke fűződik, de kitartó munkával mégis sikerült a németnek elérni, hogy lerázta magáról ezt a kellemetlen és méregdrága jármot. Reméljük, hogy az antánt katonai ellenőrzése nálunk is nonszokásra megszüntik és majd akkor elmondhatjuk, hogy a béke — egészen helyreállott. Képünk azt a történelmi pillanatot örökíti meg, amikor az egyik berlini szállóból az antántittek podgyászat szállítják el a pátriájukba vivő vonathoz.

Tanácsot kérők az újpesti szociálpolitikai intézet népgondozó osztályán.

Európában Magyarországban van a legtökéletesebb szociálpolitikai intézete. Újpesten, az Erkel-utcában működik kétemeletes hatalmas palotájában a Közgazdasági Egyetem szociálpolitikai intézete. Az épületet még 1914-ben emelték, de a háború miatt csak 1920-ban kezdhetette meg működését, amikor hozzacsatolták az egyetemhez. Az intézet élén *Erődi Harrach Béla* dr. egyetemi tanár áll s mellette az orvosi kar élén *Somogyi Zsigmond* dr. vezeti az egészségügyi osztályt. A szociálpolitikai intézet célja az, hogy az alsóbb népréteget tanítsa, segítse, a betegeket gyógyítsa s a kultúrájuk birtokába helyezve, a társadalmi életbe vonja be. Ezzel új társadalmi típus alakul ki, amely hasznos alkotó munkát végez. Az intézet igen helyesen és jól oldja meg feladatát. Van itt óvoda és *napközi otthon* a gyermekek számára, *tüdőbeteg gondozó osztály*, ahol a szegény betegeket gyógyítják, de egyben más szociális bajaikon is iparkodnak enyhíteni. A *nemi betegek* számára is van kezelés teljesen modern eszközökkel. Az intézet fel van szerelve röntgennel is. A nevelés ügyét szolgálja a *nyolcezerkötetes könyvtár*, az *iparosíjakk köre*, a *tanonc-otthon*, az előadások, amelyeknek anyaga tudományos és szórakoztató, úgy hogy minden osztályhoz tartozó élvezettel hallgathatja az előadókat. Van az intézetben *analjábétek számára kurzus*, tanítanak idegen nyelveket stb. De legtöbbször talán a *népgondozót* keresik fel, ahol ingyen végzik el mindenkinek ügyes-bajos dolgát. Kérések ügyében eljárnak, tanácsot adnak, segítséget nyújtanak és ezer meg ezer módon támogatják az osztályhoz fordulókat. Az intézet óriási munkát végez a szociálpolitikai téren s büszkeséggel állapíthatjuk meg, hogy *Európában ez az első ilyen mű intézet*. Mint értesülünk, az újpesti intézet elért szép eredményei arra készítik a kormányt, hogy több hasonló intézetet állítson föl az ország különböző részein.

Száz mázsa búzát adott oltárépítésre. A vallásos buzgóságnak ritka szép példáját adta *Bagyinka* András gerendási kiszagda, aki az evangélikus templom oltárának építésére száz mázsa búzát adott. Érdekes, hogy az áldozatkész kiszagdának csak harminc hold földje van és ebből nagy családot tart el.

Az olasz király igénybevette egy kasszafúró ügyességét. Különös eset történt Olaszországban: a leghíresebb olasz kasszafúró a király előtt mutatta be zárfelelő tudományát. Úgy történt a dolog, hogy a király elveszítette nagyértékű éremgyűjteményének kulcsát. Amikor a lakatosok tudománya csődöt mondott, az igazságügy-miniszter intézkedésére a legügyesebb kasszafúrót vitték fel a fegyházból a királyi palotába. A király szemeláttára végezte el munkáját a fegyenc s pár perc múlva feszítővasakkal felnyitotta a nehéz zárat. A király megdicsérte a kasszafúró ügyességét s a fegyenc már abban reménykedett, hogy elengedik büntetését. Ebben azonban csalódott, mert a hatóság nem akarta időfelöltés nélkül a olasz bankok pénzeszközreire. Így aztán visszatért a fegyházba a híres kasszafúró, akinek ügyességét a király is igénybe vette.

Megfagyott az utolsó szegedi bördudás. A régi Szeged egyik ismert alakja volt *Császár Bubusza* Ignác, az utolsó bördudás, akinek különös muzsikájáért sokan felkeresték azt a tiszpartit kormcsát, ahol tanyázott. Az öreg bördudás, aki már túl volt a nyolcvan esztendőn, legutóbb még a szegedi tanyái vasút felavatásán is szórakoztatta a vendégeket és a pesti előkelőségeknek is bemutaták. A napokban az öreg az szegedi országúton megfagyottan találták. Az utolsó bördudás halála nagy részvétet keltett s *Császár Bubusza* Ignác halálával Szeged egyik jellegzetes alakját veszítette el.

Bűnbánat.

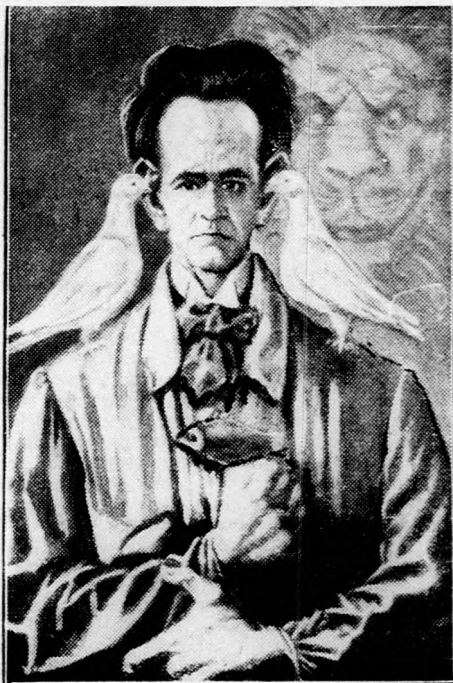
Vétkeztem ellened,
Drága kicsi lányka.
Bűnbánó lelkemet
A jó Isten látja.
Bocsáss meg énnekem,
Nagyon szépen kérek,
Engedd meg, hogy újra
Hozzád vissza térjek.

Fogadom erősen,
Megesküszöm rája,
Nem leszek ezentúl
Másnak a babája.
A te kicsi szíved
Attól sohse féljen
Engem a jóságos
Isten úgy segéljen,
Isten úgy segéljen.

Simon György (Mecser.)

Amikor a leskelődő szerelmes betörőnek nézik. A fővárosban nagyon póruljárt mostanában egy szerelmes vőlegény, aki nem bízott menyasszonya hűségében. A menyasszony szobalány volt egy előkelő háznál és a vőlegény egy szép napon elhatározta, hogy meglesi, vajjon nem jár-e más férfi is a leányhoz? Addig-addig leskelődött a lakás körül, míg a házbeliek gyuanaját felkeltette, betörőnek nézték és lefülelték. Kézzel-lábbal tiltakozott a gyanúsítás ellen, féltékenységre hivatkozott, de senki sem hitt neki. Végre is előhívták a leányt, aki beismerte, hogy a fiatalember valóban a vőlegénye. Most jön aztán a legszomorúbb csattanó. Amikor a leány megtudta, hogy vőlegénye kételkedett benne, egy pár hatalmas nyaklevest utalványozott ki az amúgy is megseppent fiatalembernek és felbototta az eljegyzést.

Elégette magát egy örült leány. *Trebitsch* Melinda, budapesti leány, gyujtogatási örületben szenvedett. Az Új Szent János-kórház elmeosztályán ápolták. Egy alkalommal valahogyan gyufát szerzett s felgyujtotta hosszú haját. Idejében észrevették s eloltották a tüzet. Haja azonban elpusztult és súlyos égési sebeket szenvedett. Később állapota javult és házi kezelésre hazavitték. Most legutóbbi állapota rosszabodott s újból bevitték a kórházba. A szerencsétlen leány megint gyufához jutott s felgyujtotta ruháját. *Lángoló ruhában, kacagva szaladt végig a folyosókon s mire pokrócokkal elfojthatták a tüzet, súlyos égési sebeket szenvedett, s egy óra múlva kiszervenvedt.*

Egy süketnéma festő különös képe.

Egy német süketnéma festő különös, az ép és egészséges ember számára idegenszerű munkáját ábrázolja fenti képnünk. A művész sohasem tanult festeni, a maga erejéből jutott el oda, hogy joggal viselheti a művész nevet. A kép erőteljes emberi alakot ábrázol, összeszorított ököllel. Arcvonásai komolyságot és mély keserűséget fejeznek ki. A vállán álló galambok a süketésítő jelképek, a mellére festett hal pedig a némaságra utal. Az összeszorított ököl, a magas homlok és a háttérben helyet foglaló oroszlán azt a rendkívüli erőfeszítést akarja érzékeltetni, melyre a süketnémának szüksége van akkor, ha meg akarja állani helyét az életben. A kép rendkívül érdekes bepillantást nyújt a süketnémák lelkivilágába. Azoknak a szájalomraméltó embertársainknak lelkebe, akiknek sokkal több és sokkal nagyobb akadályokat kell leküzdeniök az életben, mint az ép és egészséges embereknek.

A szerb csendőr berúgott, magánál tartotta az útleveleket, persze az utasokat leszállították a vonatról. A szerb megszállás alá került magyar területeken uralkodó állapotokra jellemző az alábbi eset. A temesvári gyorsvonat, amely megszállott szerb területről érkezik oláh megszállott területre, az egyik napon zsúfolt volt utasokkal. A nagykikindai állomáson a szerb csendőr összeszedte az útleveleket, amelyeket az utasoknak a már oláh területen levő Zsombolyán kellett volna visszakapniuk. A vonat Zsombolyára meg is érkezett, az oláhok át akarták vizsgálni az útleveleket, az utasok azonban hiába várták a szerb csendőrt, aki elvitte útleveleiket. Addig vártak, míg elérkezett a vonat indulásának ideje és erre az útlevelelnélküli utasokat leszállították a vonatról. Mivel órák mulva sem érkezett meg a szerb csendőr, az utasokból néhányan visszamentek Nagykikindára. Ott derült ki, hogy a szerb csendőr leitta magát és efelejtette visszaadni az útleveleket. Az utasok kártérítési pert indítottak a jugoszláv kincstár ellen.

Elvágta a nyakát öngyilkos felesége nyitott sírjánál. Vankovics György műszaki tisztviselő felesége öngyilkos lett. Az asszonyt a rákoskertesztúri temetőben temették el. Még folyt a szertartás a sírnál, amikor sikoltás verte fel a temető csendjét. A gyászolók megdöbbenve látták, hogy a kétségbeesett férj elvágta nyakát és véresen esett össze felesége nyitott sírja közelében. A szerencsétlen embert súlyos állapotban vitték kórházba a mentők.

A rákoscsabai önképző ifjúság műkedvelő gárdája.

Képünk a kitűnő műkedvelőket a «Leánycsal» című vígjáték szerepeiben mutatja be. Középen Szőke Béla (x) rendező foglal helyet.

(Beküldte Binder József Rákoscsabáról.)

Tizenkét napig az orkán közepében. Newyorkban nemrégiben nagy ünneplésben részesítették a német «Westfália» hajó legénységét, amely a hollandi «Alkadia» matrójait megmentette. Az «Alkadia» szerencsétlenül járt s a legénység helyzete már teljesen reménytelen volt, a mikor a német mentők megérkeztek. A német hősök, akik a huszonhét hollandi tengerészt a hullámsír széléről rántották vissza, elég kellemetlenül érezték magukat, amikor az amerikaiak minden lépésnél lefényképezték őket s mozgófényképeket készítettek róluk. Az ünnepség színhelyén, a városánál a hollandiak szerényen egy sarokban húzódtak meg, a németek is iparkodtak kijutni a «hurra»-zók gyűrűjéből. A polgármester nagyhatalmú beszédet intézett a tengerészekhez. Ezek a derék emberek valóban reá is szolgáltak az elismerésre. Az «Alkadia» legénysége tizenkét napig küzdött a borzalmis orkánál. A tenger szinte elképzelhetetlen hullámokat vetett, dobálta a hajót, amelyen összeroncolt mindent. Léket is kapott a hajó, ezt azonban szerencsére még be tudták tőnni. A kabinok, az árbócok, a kormány, minden tönkrement, csak a rádió maradt még épen s ezzel kért segítséget az «Alkadia» legénysége. Utoljára azonban egy hullám a rádiót is használhatatlanná tette. A legénység már nem is mert arra gondolni, hogy segítség érkezik valahonnan. A «Westfália» azonban felvette a segélykérő jelet s meg tudta állapítani azt is, hogy honnan jön a jelzés. Így sikerült a hollandi tengerészeket megmenteni. Ez persze nem ment simán. A hullámok hátán táncoló hajót csak nehezen lehetett megközelíteni. A német fiúk életük kockáztatása árán egy csónakon jutottak el a süllyedő hajóhoz, melynek legénységét csak csoportonként lehetett átvinni a német hajóra. Az «Alkadia» parancsnoka utolsóknak maradt hajóján s bekövetkezett a valóságban is az, amit a regényekben olvashatunk, hogy a hajó akkor süllyedt el, amikor már csupán a parancsnok volt rajta. De őt is sikerült megmenteni.

A rejtélyes jötevő. A londoni rendőrség figyelme egy rejtélye ismeretlenre terelődött mostanában. Ez az ismeretlen egyén rongyos ruhába öltözve, de teli érszénnyel sorra járja Buxton nyomortanyáit, minden családot meglátogat, érdeklődik a bajok iránt s mielőtt távozna, ott hagy az asztalon tíz-tizenöt font sterlinget (kétszáznegyven-háromszázhatvan pengőt). A jötevő kerekén elzárkózik az elől, hogy megnevezze magát. Az utolsó héten többször fontot adott jótékony célra. Nem csoda tehát, hogy amikor alakja feltűnik London nyomorgóinak a negyedében, hatalmas ember-tömeg veszi körül s mindenki iparkodik a figyelmét felhívni a maga nyomorára. Egyik napon olyan nagy volt a tolongás körülötte, hogy rendőröknek kellett közbelépniök. Amikor az egyik rendőr megkérdezte a rejtélyes ismeretlent, hogy mi a neve, a kérdezett röviden csak ennyit felelt: «Nem tartozik önre, hogy engem hogy hívják. Vagy nem tehetem talán az a pénzzemmel, ami nekem tetszik? Mindent, amit teszek, Isten nevében teszem!»

Európa leggazdagabb asszonya meghalt. Monte Carlo egyik festői villájában nemrégiben meghalt egy idősebb nő. Csak kevesen tudták róla, hogy ő volt a régi világ leggazdagabb asszonya. Lady Zaharoffról van szó, az angol milliárdos és fegyvergyáros feleségéről, aki állandóan Monte Carloban élt csendben és visszavonultan. Palotája valóságos múzeum volt. A legdrágább festmények, melyek az utolsó évtizedekben eladásra kerültek, mind a Zaharoff palotába vándoroltak. Porcellánok, ötvösmunkák, olasz és spanyol mesterek miniatürképei sorakoztak egymás mellett a palotában felbecsülhetetlen értékben. Általában a spanyol művészetet pártolta Zaharoffné asszony, mivel maga spanyol nő volt s csak második házassága révén lett angol állampolgárnő. Fialkorában Zaharoffné ünnepelt szépség s Madrid előkelő társaságának kedvence volt. Első férje egy spanyol herceg volt, s házassága révén bejáratos lett a spanyol udvarba, ahol mindig szívesen látták. Férje halála után a véletlen összehozta őt az angol króizással, aki szórakozást keresett Spanyolországban. A fegyvergyáros csakhamar megszerette a szép ötvegyet, aki azonban csak évek mulva mondotta ki a boldogított igent. 1924 szeptemberében kelt szárnyra a hír erről a házasságról, amely főként azért keltett érdeklődést, mivel a boldog vőlegény 74 éves volt. A házaspár elvonultan élt Monte Carloban s az asszony csak ritkán kísérte el férjét Londonba. Most azután a szép Zaharoffné váratlanul meghalt. Zaharoff görög származású ember volt, aki a legnagyobb szegénységből küzdötte fel magát a széldítő gazdagságig. Békében vagyonát már 30 millió angol fontra becsülték s azóta persze megsokszorozódott. Rengeteg sokat áldozott mindig jótékony célra s mindenütt nagy szeretetnek örvendett a dúsgazdag házaspár. Zaharoffné halála nagy részvétet keltett széles körökben.

CI cserkész . . .

A forgalmas, zűgő körűt emberáradatában, a gyalogjáró szélén áll egy ember. Kopottvégű bot a kezében, azzal ütögeti az aszfaltot, tiszter is nekiindulna az útnak, de villamos csengetése, autók vad túlközlése, kocscik zörgése mindannyiszor visszaraszálja. Szegény, vak ember, aki át akar menni a túlsó oldalra. Éjtszaka veszi körül, csak hallja, de nem látja az életet. Át akar menni a túlsó oldalra s nem mer nekivágni a széles útnak, amelyen villamosok robnak, autók száguldoznak, kocscik rohannak. . . Áll, áll és vár valakit, egy irtalmas szívet, hogy átvezesse az úton. Száz és száz ember rohan el mellette, mindegyik látja a vakot, de egyik sem megy hozzá, senki sem fogja karon, egy sem akad, aki segítene. A szegény vak ember csak áll s arcán ott ül világtalan életének minden szenvedése, fájdalom. És ekkor egy kis cserkészfiú halad el mellette. Pöttömnyi gyerek, alig látszik ki a földből. De szemé van s szíve van. Meglátja a világtalant s a következő pillanatban már mellette van. «Jöjjön, bácsi. . .» — mondja s karofogja. Már vezeti is át a széles körúton, hőmpölygő kocscik között, ávatosan, vigyázva, aggódd szeretettel. Az út közepén még a kezét is feltartja, így figyelmezteti az autókát: vigyázzatok. S egy pillanatra megtorpan a kocscik rohanó árja, mintha minden s mindenki tisztelegne ennek a pöttömnyi cserkészfiúnak, aki átvezeti a szegény vakot a túlsó oldalra s ott csak ennyit mond a háldalkodó szavakra: «Szívesen, bácsi!» S már megy is tovább, egy jó tett kincsével a szívében. Pöttömnyi gyerek, de cserkész szíve van, ami annyit jelent, hogy: férji szíve van. Ma egy szegény vakot vezetett át az utca túlsó oldalára. Mire feljön, bizonyos, hogy az országot is átvezeti az élet túlsó oldalára: a bizonytalanságból a biztos révbé. Mert cserkész szíve van, ami annyit jelent, hogy férji szíve van. . .

TRÉFÁK

A katonaeletről.

— Fiam, fölmentelek a tisztelgés alól, ha nehéz terhet cipepsz a karjaidon — így szól a kapitány az újonchoz.

Két nap múlva találkozik vele, midőn egy jól megtermett szakácsné vezet a karján. A legény nem köszön s a kapitány ráírvall:

— Ezer ördög! Fickó, miért nem köszönsz?

— Tetszik látni, kapitány úr, — válaszolja a szuszogó újonc — hogy nagy terhet cipelek.

(Beküldte Váczi Béla.)

Szórakozottság.

— Milyen időközönként lepik meg a fájdalmak?

— Ötpercenként, doktor úr.

— És meddig tartanak?

— Egynegyed óráig — hangzik a furcsa válasz.

(Beküldte Pór Vince.)

Ami nem természetes.

Bíró: Házias?

Vádlott: Igen.

Bíró: Kivel?

Vádlott: Egy nővel.

Bíró: Ugyan, hiszen ez természetes.

Vádlott: Nem mindig — kérem alássan. Nekem például van egy nővérem, az egy férfival házias.

(Beküldte Róth Ádám.)

Félreértés.

Nagysága (az új szakácsnőhöz): Na, Teréz, holnap este nagy estély lesz nálunk, majd meglátjuk mit tud!

Szakácsnő: Ó, legyen nyugodt a nagysága. Nem fog velem szégyent vallani! Én mindent tudok jól, csak a francia négyesben egy részt, meg a csárszlont nem tudom tökéletesen.

(Beküldte ifjú Éva Béla.)

Célszás.

Ur: Nagysád, melyik az ön kedves szindarabja?

Hölgy (pirulva): A «Kérők».

(Beküldte László Ferenc.)

Az ígret.

Két kaftános atyafi hajótörést szenvedett és mindkettő úszva igyekszik a partot elérni. Az egyik nagy kínjában megfogadta, hogy soha többé nem lop és nem csal, ha most a jó Isten megsegíti. Megszólal erre a másik:

— Pajtás, csak lassabban az ígretekkel!

(Beküldte Illés János.)

Tisztaság fél egészség. Mindenféle háziállattenyésztésnél rendkívül fontos az istállók, ólak tisztántartása. Különösen sok a panasz a háziinyúltenyésztők részéről, az alig leküzdhető járványos betegségek ellen. Az ilyen járványszerűen fellépő betegségeknek legtöbbszörre azonnal megszűnik a baj, ha a nyulak óljait a kiváló fertőtlenítő hatásáról ismert nyerslysoformoldattal kívül-belül alaposan lemossuk. A nyers lysoform oldata nemcsak a ragályos betegségek baktériumait öli meg, hanem a ragályos betegségeket terjesztő mindenféle élősködőket is teljesen kipusztítja. Mint a Sárvári tejjgazdasági szakiskola kísérletei is igazolták, a nyerslysoform baktériumölő hatása sokkal erősebb, mint a carbolsavé s nagy előnye az, hogy legkevésbé sem mérgező és szagtalan.

TANÁCSADÓ

Ebben a rovatban minden olyan mezőgazdasági, jogi, adóügyi, közigazgatási és mástermesztői kérdésre válaszolunk, mely nemcsak a levélíró, hanem valamennyi olvasónk érdeklődésére számot tarthat. Épen ezért mindenki gondosan olvassa el a kérdéseket és feleleteket, mert bizonyos, hogy a maga számára is talál megszívlelni való felvilágosítást és megtakarítást a levélküldés költségét. Felvilágosításért, tanácsért, peres ügyekben való útbaigazításért bárki fordulhat a szerkesztőséghez, kérését ingyen intézzük el. Ha valaki a választ nem itt, hanem levélben kívánja, akkor tanácskérő leveléhez mellékeljen posta- és papírköltség fejében harminc fillér értékű bélyeget.

Kérdés. Mennyi a 25%-os, az 50%-os hadirokkant havi járuléka és a gyermektartási pótdíja? (K. M. Tiszakarád.) — **Felelet.** A 25%-os hadirokkant járuléka havi 1 P, az 50%-osé havi 16 P; gyermektartási pótdíj a 25%-os rokkantnál 0-50 P, az 50%-os rokkantnál 1 P gyermekenkint.

Kérdés. Hány pengő felel meg a háborúelőtti 160 aranykoronának? (T. H. Gyékényes.) — **Felelet.** Mivel a szorzószám aranykoronáról papírkoronára 14.500, tehát a 160 aranykorona most 2.320.000 K, vagyis 185-60 P.

Kérdés. 1. Mint vagyontalan hadiárva, mehetek-e szegénységi bizonyítvánnyal földműves iskolába? 2. Fegyvervásárláshoz kell-e hatósági engedély? (N. J. Ujdamand.) — **Felelet.** 1. Forduljon az önhöz közeledő somogyiszentimrei földművesiskola igazgatóságához és kérje alapítványi helyre való felvételét. Részletes felvilágosítást is közvetlenül az igazgatóságtól kaphat. 2. Kell fegyverviselési engedély.

Kérdés. Mivel lehet a poloskát és svábbogarat ártalmatlanná tenni? (K. P. Tolnanémedi.) — **Felelet.** A poloskát szénkénnel irtják, ha a helység jól elzárható. A svábbogár irtására lapunk múlt évi november 14-iki számában kimerítő cikk jelent meg.

Kérdés. Készíthető-e házilag a bordói lé és a burgundi lé? (K. T. G. Körösnagyhársány.) — **Felelet.** A bordói lé és a burgundi lé házilag is készíthető. A bordói lé készítését a «Vasárnap» febr. 5-iki számában részletesen közöltük. A burgundi lé készítése abban különbözik a bordói létől, hogy égetett mész helyett kristályos szódát (szénsavas nátront) kell beletenni. Általában mindkettőt 1%-os oldatban használhatjuk. Csak ritkán, erős fertőzéseknél, vagy téli permetezésnél szabad 2%-os oldattal permetezni. Ami a rézkénnyel beszerezhetőségét illeti, az a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél napi áron mindenkor beszerezhető. Ára attól függ, hogy mily mennyiséget vásárol belőle. Kilogrammja kb. 8000—10.000 K.

Kérdés. Hólabda ügyekben károsultak várhatnak-e valamilyen megtérítést a beperelt vállalkozótól? (M. M. Egy hű előfizető.) — **Felelet.** Amennyiben a hólabda ügyben büntető eljárás volt folyamatban, úgy ha az jogerős ítélettel fejeződött be, akkor az ítélet rendelkezett a károknak a megtérítése irányában is, s ezen ítélet alapján az elítélten szemben végrehajtnak van helye. Most már csak az a fontos, hogy legyen is — mit végrehajtni.

Kérdés. 1. Tyúkólaim megtevésedtek, mivel védekezhetek ellene? 2. Hatvan holdon gazdálkodom és még sem akarnak felvenni a vadásztársulatba, mit tehetek ez ellen? (22. számú előfizető.) (Debrece.) — **Felelet.** 1. Nyers lysoformmal kenje be az ól falát. Ha régi az ól, úgy inkább rombolja szét és vessze tüzre. 2. Az a körülmény, hogy hatvan holdon gazdálkodik, még nem elegendő feltétel ahhoz, hogy önt a vadásztársulatba felvegyék.

Patkányok és egerek irtására legjobban ajánlható a «Ratinol» irtóanyag, mely fertőzőbetegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanezen cégnél beszerezhető sváb, ruszni, csótányirtószerek is! Postaszétküldési hely: Ratinol Laboratórium, Budapest, VII., Murányi-utca 36.

Jelző-kürtök:
3,80 pengő/fő

Gitarék:
13,20 pengő/fő (Néző harmónikák: 6,75 pengő/fő)

Kisdobok:
50 pengő/fő

Közvetlenül a gyártási forrástól szállít

Meinel és Herold

Hangszer-, Beszélőgépek és Harmónikagyár.

Klingenthal 1462. szám.

Százasoroság
egyenesen a verők címére

előzetleg szakemberek által ellenőrzött és ismeretlen felhívásos
hangszereket, beszélőgépeket és harmónikákat
csodálatosan alacsony árakon.

Kérje képes főrajzjegyűnként díjmentesen küldjétek!
Minden hangszert, nemzetesen esetén beeserélünk!

100000 hangszereadás az elmúlt esztendőben valamint 14-000
birtokunkban levő hátrahagyott hitelesítést készítőnk és
elismertével versenyképességünk döntő bizonyítéka

Hegedűk:
5,85 pengő/fő

Trambitások:
40,00 pengő/fő

Gitarék:
14,75 pengő/fő

Mandolinok:
8,00 pengő/fő

Marinettek:
10,40 pengő/fő

Lomák:
díjmentesen küldünk!

Nyug-fuvolák:
19,90 pengő/fő

Asztali- és szekrényesülések a legnagyobb választékban!

Kérdés. Vidékünk homoktalajú, mindennemű gyümölcs megterem, tenyészthetünk-e gesztenyefát? (Poigári Olvasókör A.) — **Felelet.** A gesztenyefa középkötöttségű, meszes és televényes talajt kíván. Egyéb tenyésztési feltételei a többi gyümölcsfakéval azonosak.

Kérdés. Mi az oka, hogy a mák megférgesedik? (Gy. Gy. Dombegyháza.) — **Felelet.** A mákbogár a talajból jön elő tavasszal, a virágzás után egy-egy tojást a tokba tojók, az ebből kikelő kukac fogyasztja a mákszemeket, majd az érés közeledtén elhagyja a tokot, a földbe furakodik s onnan a tavasszal bogár jön elő. Védekezés: reggel és este tavasszal a levelek hónaljából a bogarakat gyűjtjük össze. Vagy: 1—2 héttel a rendes vetés előtt vetünk 1—2 sor mákot a tábla szélén. Arra a bogarak összegyűlnek, mert az első vetés odacsalogatja őket s itt a mákfejeket leölelőzzük, vagy az egész szárazakat elégetjük, míhelyt a bogarak megjelentek rajtuk.

Kérdés. Mít jelent a terménykereskedelemben a határidős ügyletek lebonyolítása? 2. Gépessel az aratásra vonatkozó szerződést megírhatom-e sajátkezűleg? (Egy előfizető Dövény.) — **Felelet.**

1. A határidős ügyletek a gabonatözsden bonyolítottak le, ahol a kereskedők tényleg terményt nem szállítanak, hanem a vétel idejében és a teljesítés idejében fennálló árkülönbözetet a vevő, illetve az eladó egymásnak megteríti aszerint, hogy az illető termény ára leszalt, vagy pedig felemelkedett. Ez az ügylet legjobban a közönséges fogadáshoz hasonlít és így meglehetősen erkölcsellen. 2. A szolgálati szerződést sajátkezűleg is megírhatja.

Kérdés. 1. A rokkantsági végkielégítés iránt kihez fordulhatok? 2. Testvérem úgy végrendeletet, hogy a két testvér közül halála esetére csak én örököljek utána. Megtámadható-e ez a végrendelet. 3. Házas adómentes, köteles vagyok-e minden évben a házadóvallomási ívet kitölteni? (Alsózuha, egy régi előfizető.) — **Felelet.** A rokkantsági végkielégítése iránt forduljon kérvénnyel a Munkaügyi és Népjóléti miniszter úr Üxellenciájához. 2. Ha a végrendelet egyéb alaki okból kifolyólag meg nem támadható, úgy ön nyugodt lehet, mert az ön által kért okból az meg nem támadható. A házadóvallomási ívet ma még köteleessége kitölteni.

Kérdés. Jogosan számítottam-e át a bank betétemet pengőre? — **Felelet.** Igen, mert köteleessége volt január 1-ével a takarékbetétet pengőre átszámítani.

Sorsjegyzüzenetek. A Bethlen Gábor-sorsjáték húzását május 31-ére, a Dollár húzását június 30-ára, Diák húzását március 31-ére, Köztisztviselők húzását március 31-ére és a Trajtkos-sorsjegyzüzenetét február 17-ére halasztották.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Ebben a rovatban a hozzánk beküldött rejtvényekre, versekre, elbeszélésekre, hírekre, fényképekre, az olvasó és a lap között felmerülő elintéznivalókra, továbbá az olvasók egyéni érdekű kívánságaira közli megjegyzéseit a szerkesztőség. A rovat természetesen megérdemli a többi olvasó figyelmét is.

A. Gy., Mohács. Válogatunk belőlük. — N. I., Gödöllő. Rejtvénye teljesen hibás. Kérdezze meg valakitől, hogy kell rejtvényt készíteni, vagy foglalkozzék a «Vasárnap»-ban megjelent rejtvények megfejtésével, ennek révén majd elési a szabályokat. — Á. E., Tengőd. Számrejtvénye jó. Az egyik tréfa is. — P. J., Cegléd. A keresztrejtvényt — bár nagyon egyszerű — közölni fogjuk. — I. L., Jászberény. Egyéket közölni fogjuk, de csak akkor, amint sor kerül rá. Akik előbb jelentkeztek rejtvényekkel, természetesen megelőzik Önt. — K. J., Jászberény-Hajta. Közölni fogjuk. — K. M., Oroszi. Válogatunk belőlük. — 11306. számú előfizető. Nagyon kérjük, hogy a jövőben levelét úgy írja, amint a leveleket általában írni szokás. A levélpapír felső részén szoktak elkezdeni a mondanivalóinkat és szép sorjában balról-jobbra haladva végig írjuk az oldalt. Ön azonban annyira össze-vissza írta a két oldalt, hogy alig tudtunk kiokosodni rajta. Verseiben öszinte érzés lüktet, sőt gondolatait ki is tudja fejezni költői módon, de a verselés terén teljes tájékozatlanság árul el. Addig, amíg a verselés szabályait nem sajátítja el, nem lehet reménye arra, hogy közölhető verset

írjon. Verspályázatra is sor kerül. Rejtvényeiből válogatunk. Kérdéseire a «Tanácsadó» felel. — Ifjú Sz. S., Csánig. Cikkét átadtuk a «Vasárnap» mezőgazdasági rovatvezetőjének elbírálás végett. Ha jónak találja, készséggel helyet adunk neki. — L. J., Kastélyosdombó. Betűrejtvénye jó, amint sor kerül rá, közölni fogjuk. — Idős. Gy. I., Nagybaracska. Kérését teljesíteni fogjuk. — H. F., Alsópáhok. Válogatunk belőlük. — K. A., Perkupa. Tréfáját nem értjük. Mást kérünk. — G. I., Tatabáza. Betűrejtvénye jó. — B. T. S., Szabadszállás. Rejtvényeiből válogatunk. Tréfa ezúttal — sajnálatunkra — nem váltak be. — P. V., Jászkarajenő. Beküldött rejtvénye a pályázaton nem vehettek részt, mert más mondatokat dolgoznak fel, mint amelyet kitűztünk. A rejtvényrovat számára sem használhatjuk, mert a megfejtéseket nem közölte velünk. — Sz. S.-né. Az elismerő sorokért hálás köszönetet mondunk. Olvasóink megbecsülése legszebb jutalmunk. Programmunk egyik pontja a mezőgazdasági rovat bővítése, végre is hajtjuk, amint ismét négy oldallal emelhetjük a lap terjedelmét. Ha olvasóink előfizetők gyűjtésével segítségünkre lesznek, mindennek semmi akadály nem lesz. Kérjük, méltóztatssék lapunkat ajánlani ismerősei körében. — «Kellemetlen utazás a kocsi alatt» című apróság írójával közöljük, hogy az ilyen esemény napilapban, nem hetilapba való. A hetilapnak az elmúlt hét legkiemelkedőbb eseményeit kell összefoglalni. Már pedig a szóban forgó eset — bármennyire sajnálatos is — nem tartozik a nagyjelentőségű események sorába. Az apróság írója miért hallgatja el a nevét? — I. J., Bördöc. Tréfáiból válogatunk. — D. F., Öttömös. Mindkét rejtvény egészen hibás. — G. I., Felsőreg. Ugy-e kinevezték volna bennünket, ha a titokzatos éjjeli lámpáról hírt adunk? A Falusi babonák című apróságát nem alkalmas arra, hogy rajta keresztül a babona elleni irtóhadjáratot indítsunk. A babona még ma is komoly kérdés, melyet nem lehet néhány ismert serral elintézni. — G. F. J., Tápilöbicske. Igértükert fogadják hálás köszönetünket. Számrejtvénye a mi olvasóink számára nem alkalmas. Mást kérünk, könnyebbet vagy másfajta rejtvényt. — K. L., Sárobgárd. Jók, válogatunk belőlük. Önt már régen nem üdvözölhetjük a rejtvénykészítők sorában. — M. J., Tiszásas. Rejtvénye jó, sor kerül rá. — L. F. Szalafő. Tréfa jó, képrejtvénye nem vált be. A régiak közül azonban még akad jó.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Február 13-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Abádszalók, Baja, Felsődabas, Irsa, Jászapati, Kunszentmárton. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Szeged.

Február 14-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Galambok (sertésvásár bizonytalan!), Harkány, Mágocs (sertésvásár bizonytalan!), Miskolc, Nógrád, Pápc, Pécsvárad, Szeghalom, Szentlőrinc, Veszprém, Zalaegerszeg (sertésvásár bizonytalan!). — Állatvásár: Dunapataj, Dunavecse. — Kirakodóvásár: Ózd.

Február 15-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Drávafok, Rakaca. — Sertés-és kirakodóvásár: Borsodnádasd.

Február 16-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Büssü (sertésvásár bizonytalan!), Kaba, Mike, Tiszabercel. — Állatvásár: Városlőd. — Ló- és marhavásár: Bajna.

Február 17-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Pacsa (sertésvásár bizonytalan!), Tét, Tiszalök. — Kirakodóvásár: Bajna, Városlőd.

Február 18-án, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Csenger. — Hasítottkórmű állatvásár: Szarvas.

Február 19-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Földeák. — Lóvásár: Szarvas. — Marha- és kirakodóvásár: Szentgyörgyvölgy.

CSÚZ, szagatás, hasogató, ischias, szurás KÖSZVÉNY, derék- és hátfájás, REUMA
ellen biztosan segít a KRIEGNER-REPARATOR.

Évtizedek óta kipróbált, páratlan hatású szer. A hálaevelek egész tömege tanusodik arról, hogy hány embernek segített. A Szent Rókus-kórházban 136 esetben tetévtén kísérlet, ezek közül 129 gyógyultán bocsátott el. — A KRIEGNER-REPARATOR minden gyógyszerárban kapható. Üvege 20.000 korona. Utánzatot nem kell elfogadnia, mert két üveget 40.000 koronáért, utánvétellel küld az egyedüli készítő:

KRIEGNER-GYÓGYSZERTÁR, BUDAPEST, VIII. KÁLVIN-TÉR.

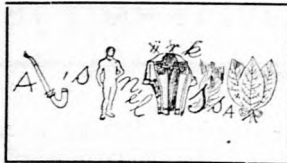
REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte B. Horváth László Lengyeltől.)

2. Képrejtvény.

(Beküldte Piskátor András Patakról.)

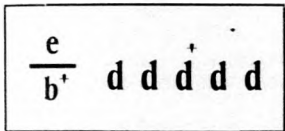
3. Névrejtvény.

Rimaszombat, Pozsony, Nagybecskerek, Órads, Selmezbánya, Orosháza.

A városok kezdőbetűit helyesen összerakva, egy dunántúli város nevét kapjuk.

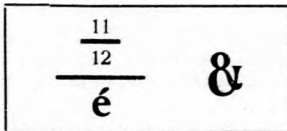
(Beküldte Kránicz János Bagotáról.)

4. Betűrejtvény.

(Beküldte ifjú Kulcsár János Rózsásszegről.)

5. Betű- és szórejtvény.

(Beküldte Hódosi Ferenc Kacsótáról.)

6. Számrejtvény.

Egy családban apa, anya és öt gyermek van. A gyermekek korban egy év és egy hónappal követik egymást és valamennyi gyermek éveinek száma feleannyi, mint az édesanyjuké. Apjuk tíz évvel idősebb, mint az anyjuk. Valamennyiök éveinek száma száz. Hány évesek egyenként?

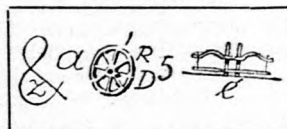
(Beküldte Lizán András Kishárságyról.)

7. Képrejtvény.

(Beküldte Dankó Károly Budapestről.)

8. Képrejtvény.

(Beküldte Pór Vince Patról.)

9. Névrejtvény.

Károly, Ottó, Urbán, Olga, Nándor, Anna, Klára, Imre, Rezső, Zsófia, Dávid, Móric, Simon.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy alföldi község nevét kapjuk eredményül.

(Beküldte Peták Vilmos Dorozsmáról.)

10. Számrejtvény.

- 1, 2, 10, 4, 12. Ura, teremtője mindennek.
- 3, 14, 13, 16. Ez neveli gyermekeit.
- 19, 8, 12, 15, 11, 5. A cethal lakhelye.
- 17, 18, 12, 1, 14. Európai állam.
- 1, 7, 18. Ezzel adunk hálát Istennek.
- 4, 12, 9, 11, 6. Az okosabb teszi.
- 1—19. Egy böles kívánság.

(Beküldte Pleskonics Teruska.)

11. Betűrejtvény.

T e K K K K

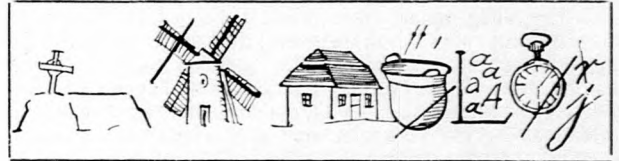
(Beküldte ifjú Szalay Szilárd Tatabázáról.)

12. Tréfás talány.

Úton megyen, nem porol. Vizen megyen, nem csobol. Nádton megyen, nem suhog. Ha eső éri, nem ázik, ha fagy éri, nem fázik. Mi az?

(Beküldte Vaskó Mária Dombegyházról.)

13. Képrejtvény.

(Beküldte Kocsis István Tatabázáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 10-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 4-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Karácsonyfa.**
2. Betű- és szórejtvény: **Őszálytanácsos.**
3. Képrejtvény: **Barna kislány csalta meg a szívemet.**
4. Betű- és szórejtvény: **Ruhaminta.**
5. Szórejtvény: **Lator.**
6. Képrejtvény: **Pál, Pali, Palkó.**
7. Kockarejtvény:

ö	r	ö	m
r	ó	n	a
ö	n	ö	k
m	a	k	i

8. Pótlórejtvény: **En vagyok a falu rosszsa egyedül.**

9. Kereszt-szórejtvény: **Vízszintes sorok:** 1. daru. 2. kő. 3. erdő. 4. mák. 6. szarvas. 8. seprő. 9. kefe. 10. Arno. 12. kalap. 13. ká. 14. ül. 15. Rába. 16. elemi. **Függőleges sorok:** 1. dokk. 3. erős. 5. vár. 7. öser(ő).

10. Pótlórejtvény: **Kéket nyílik az ibolya, nem sárgát.**

Megejtették: Kováts Ernő, Susánczi István, ifjú Hencz Mihály, Weber Mányhért, ifjú Rencsicsovszky István, Bene Lajos, Szinak Juliska, Erdélyi Irmuska, ifjú Nyaka Lajos, Kovács Bálint, Pap László, László Ferenc, ifjú Bontovics Imre, Nagy László, Hankóczy Pál, Vörös Vince, Skinta I. Ferenc, Gulyás Ferenc, Saja Vilmos, ifjú Czako Elemér, Szalay István, Vizi Gyula, ifjú Schnitz Pál, Sztraka Ferenc, Almási Pál, Retezi Jánosné, Deutsch Flórián, Szabó Jana György, Ács Sándor, Szili János, Horváth László, Stang Károlyné, Eperjesi András, ifjú Nagy István, Szi Ferenc, Dobozi György, Kocsis István, ifjú Fodor György, Pleskonics Teruska, Lőrincz Gábor, ifjú Pekori József, Kis-Tóth Lajos, ifjú Csák Lajos, Német Pál, Szemes Andrásné, Lipták Ferenc, ifjú Varga Imre, Roska Lajos, Kontra Zsófia, id. Gyenis István, Dobos Annuska, Kiss Ernő, ifjú Tóth Bertalan, ifjú Borics László, Varga Anna, Ellenberger Henrik, Ley Béla, Bitskey László, Zakár László, Nemzet Olvasókör K., Lajkó István, Hajós István, Percze Rókus, Szabó Kálmán, Orosz János, Nán Ferenc, Juhász János, Csóka Kázmér, Luda László, Lizán András, özvegy Török Gáborné, Nagy János, Simon Ernő, ifjú Csatári Mihály, Sajgó Ferenc, László István, Kiss Pál, ifjú Csontos György, ifjú Klits András.

Jutalomkönyvet nyertek: **Kováts Ernő (Sz.), Gulyás Ferenc (F.), Nemzeti Olvasókör (K.), Susánczi István (S.), Hajós István (S.).**

Az 5. számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélő-gépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes **Hangszerek** itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részlete is. — Romlott hangszereket művésziessé javít. **Legjobb húrok.** Árjegyzéket ingyen küld: **MOGYORÓSSY GYULA** m. kir. szabadalmazott hangszergyár Budapest, VIII., Rákóczi-út 71.

A MALÁJI LEÁNY

ANGOL EREDETI UTÁN IRTA: RÁCZ JENŐ.

5. közlemény.

Egy világ omlott össze bennem, ha nem fogódzkodom meg, elestem volna s csak nehezen jutottam levegőhöz, annyira fojtogatott valami. Mindez azonban csak pár pillanatra tartott, visszanyertem önuralmam. Fegyelmelzetségem legyőzte keserűségemet s a csalódás felett érzett könnyű fájdalmamat. Ha visszagondolok erre a jelenetre, még ma is elfog a harag.

Harsány hangon, fagyos hidegséggel vettem véget az ábrándos idillnek:

— Stevenson úr, átveszem a szolgálatot!

Hector felém fordult s kurtán válaszolt, de Maya, mintha semmi sem történt volna, nyugodtan nézte a végtelen tengert, anélkül, hogy csak egy pillantást vetett volna felém.

Borzasztó napok következtek ezután. A féltékenység poklának minden kínját át szenvedtem. Napról-napra magam előtt kellett látnom őket, amint bizalmas beszélgetésbe merülve, nyilván a jövő boldogságáról álmodoztak. Szörnyű fájdalmat éreztem, amikor észrevettem, hogy Maya csillogó nagy szemei gyönyörűséggel telnek meg, ha megpillantja Hectort. Ilyenkor fantasztikus tervek merültek fel agyamban, mely égett, izott, mint egy forró katlan. Boldogságuk látása gyötört, de nem tudtam előlük menekülni. A hajó szűk tere folyton a szemem elé hozta őket. Nincsen a földön még egy hely, ahol az emberi szenvedély annyira felfokozódna, mint épen a hajón. Az asszonyért másutt is megküzdene, de a hajón egyenesen a gyilkolási ösztönt és vágyat ébreszti fel az elvesztett nő. Közeli lenni egy olyan tökéletes szépségnek, mint Maya Hanson és egy nap alatt elveszíteni őt, sokkal több volt, mint amennyit egy ember ép ésszel el tudott volna viselni.

Nem volt erőm hozzá, hogy beszédbe eredjek vele és magyarázatot kérjek tőle. Amint megpillantottam őt, vagyis őket, mert hiszen Hector mindig a nyomában volt, torkom elszorult s szemeim előtt elsötétült minden. Én nem is léteztem a számukra, Hector még szóra sem érdemesített, a leváltáson kívül soha egy szava nem volt hozzám. Szenvedtem, véghetetlenül szenvedtem!

A forró égőv alatti tengeren jártunk. A láthatáron újabb és újabb szigetek körvonalaí tüntek fel s a trópusi nap sugárözönében a szivárvány minden színében tündökölt. A levegő balszamos volt s a légáramlatok elhozták hozzánk a szigetek bódító, fűszeres illatát, melyek álmodozásba ringattak mindenkit, de az én fájdalmamat, szenvedésemet nem enyhítették, hanem még inkább fokozták.

Nem tudtam feledni, nem tudtam belenyugodni Maya elvesztésébe. Gyöttrő nappalokat, álmatlan éjjeleket éltem át, az önkívület határán voltam. Isten csodája, hogy el nem vesztettem eszemet. Hector iránt irtózatossá gyűlölet lobogott elkemben, sohasem hittem volna, hogy ez az érzés ilyen mértékben úrrá lehessen felettem. Rendes körülmények között Rivers kapitány nem tűrte volna közöttünk az ellenséges viszonyt, az volt az elve, hogy a tiszteknek jó barátságban kell lenniök. De egész nap, Hanson társaságában, egymás után ürítgette a flakókat, így nem vett észre semmit abból, ami közöttünk történt és ami barátokból ellenségekbe változtatott át bennünket. Harmadik napja nem jött fel már a fedélzetre, a szolgálat miatt pedig nem láthatott együtt bennünket az ebédnél.

Utazásunk hatodik napján egyedül voltam a parancsnoki hidon. Gyönyörű este volt. A telehold ragyogott az

égen és hideg fényével beezüstözte a csillogó hullámokat. Hajónk ezüst tengeren úszott s oly világos volt, mintha nap, pal lenne. Minden tárgyat tisztán lehetett látni. Amint az előárbóc felé közeledtem, észrevettem, hogy a maláji származású fedélzestester heves beszélgetésbe van elmerülve valakivel, akit én helyemről nem láthattam. Egy pillanattal később, nagy meglepetésemre, Maya jól ismert csengő hangját hallottam. Maláji nyelven, anyjának nyelven beszélt, inkább suttogott, mintha nem akarta volna, hogy bárki is meghallja azt, amit mond. Maláji nyelvismeretem nagyon hiányos volt, nem tudtam megérteni tájszólásos beszédét, de a hanghordozása azt sejtette, hogy a fedélzestestert rá akarja venni valamire. Beszédét heves taglejtésekkel kísérte, hol alázatos, hízegő hangon szólt, hol meg királynő hangját hallatta, aki parancsot ad az előtte álló rabszolgának. Láttam az arcukon, hogy nem közönséges beszélgetést folytattak, hanem valami igen komoly dologról lehetett szó. Észrevettem azt is, hogy Maya elérte célját, mert a maláji rabszolga alázatosággal meghajtotta magát előtte, azután elővonta övéből majdnem arasznyi, szélespengéjű kését és azt ünnepélyesen megcsókolta, mintha valamire megesküdtött volna.

Amint egy lépést tettem előre, a beszélgetők észrevettek. Maya a meglepetés halk sikolyát hallatta és mélytűzű szemeivel reámpillantott, de azután hirtelen megfordult és elszaladt a levezető lépcső irányában. A meglepett maláji eldugta kését s vakon engedelmességgel parancsomnak, elkotródott a fedélzetről.

A különös jelenet gondolkozóba ejtett. Mi célja lehetett Mayának a fedélzestesterral, mire esküdtött ez meg? Nem vártam jót a szokatlan beszélgetéstől és ezért elhatároztam, hogy Hectorral közölni fogom a látottakat. Hector éjjelkor váltott le. Bár megerőttesembe került, odaléptem hozzá és megtörtém a napok óta köztünk levő halgatást:

— Hector — így szólottam — akár barátok vagyunk, akár nem, kötelességemnek tartom veled közölni a felfedezésemet. — Erre elmondottam neki, amit láttam.

Összeráncolt homlokkal hallgatta előadásomat.

— Badarság! — szakított hirtelen félbe — Hogy barátok vagyunk-e vagy sem, az tisztán csak tőled függ. Nekem nincs szándékomban veled pörbeszállani, civakodni. Mindaz, amit elmondtál, okatlan féltékenységedből ered. Maya hazamegy honfitársai közé s gyakorolja magát anyanyelvében, mert az angol nevelőintézetben nem volt módja ebben. Minden egyéb feltevést aaptalan rágalom.

— Én nem kívántam őt megrágalmazni — válaszoltam hevesen — de kötelességemnek tartottam neked, mint idősebb tisztnek és előjárómnak, elmondani a látottakat, mert az az érzésem támadt, hogy a titokzatos jelenet hajónk biztonságát is érintheti.

— Örült vagy! — kiáltott felém megvető hangon, mely úgy ért, mintha arcomba vágott volna. — Ha úgy ismernéd Mayát, mint én, ilyen ostobaság nem juthatott volna az eszedbe. Ő egy igazi... de mit is pazarolom a szót reád, minek is mondjam meg neked, hogy ki ő.

— Én meg nem vagyok kíváncsi arra, mint vélekedel a hajó utasai felől — viszonoztam — mert magam is meg tudom alkotni az ítéletemet róluk. Én neked csupán hivatalos közlést tettem.

— Nagyon fogok örvedeni, ha a jövőben is csak erre szorítkozunk, Watts úr — mondotta olyan hangon, mely az élesre vált vitakozást félbeszakította.

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak február hó 7-én.)

Gabonavásár. Készárúpiac: 75 kg.-os tiszavidéki búza 32-70—331 felsőtiszai 32-50—32-80, pestvidéki, bácskai és fehérmegyei 32-10—32-40, egyéb dunántúli 31-90—32-20, 76-os tiszavidéki 33-10—33-40, felsőtiszai 32-90—33-20, fehérmegyei, bácskai és pestvidéki 32-50—32-80, egyéb dunántúli 32-30—32-60, 77-es tiszavidéki 33-50—33-90, felsőtiszai 33-30—33-70, pestvidéki, bácskai és fehérmegyei 32-90—33-30, egyéb dunántúli 32-70—33-10, 78-as tiszavidéki 34—34-40, felsőtiszai 33-80—34-20, pestvidéki, bácskai és fehérmegyei 33-40—33-80, egyéb dunántúli 33-20—33-60, takarmányárpa elsőrendű 22-40—23-20, másodrendű 21-80—22-30, sörárpa felsőmagyarországi 27-10—29-60, egyéb 25-60—27-60, köles 15-50—16, búzakorpa 15-40—15-60, rosz pestvidéki 26-60—26-80, egyéb 26-60—26-70, zab elsőrendű 20-60—21-20, másodrendű 20-40—20-60, tengeri 18-40—18-80 pengő métermázsánként. — **Határidőspiac:** Magyar búza márciusra 32-80, áprilisa 32-80, májusra 33-60, októberre 29-20, magyar rosz márciusra 27-20, áprilisa 27-60, októberre 22-40 pengő métermázsánként.

Liszt- és őrlémpiac. Budapesti duplanullás 55-90, nullás 55-90, egyes 54-90, kettes 53-90, hármas 53-40, négyes 52-70, ötös 50-80, hatos 44-80, hetes 31-80, nyolcas 21-40; vidéki duplanullás 49—51, nullás 48—50, kettes 46—47, négyes 42—45, ötös 36—38, hatos 32—35, nyolcas 18—19, rozsliszt vidéki nullás 54-20, egyes 43-70, vidéki nullás 44—48, egyes 29—35 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 9-20, másodrendű 7-60—8-40, harmadrendű csomagolásra 4—7-20, sarjúszéna 5-60—9-60, muhar-széna 9-60—11-60, lucernaszéna 11-20—12, zabosbükönyszéna 8-80, almazsáma 4—6, géppel csepelt zsúpszalma 5-60 pengő métermázsánként.

Vetőmagvak. Balticum, prima minőség 76—80, borsó, Viktoria 60—68, búkköny, tavaszi 28-20—29-60, csillagfürt 17-60—19-20, hajdina 28—28-80, kendermag 27-20—28-80, köles, fehér 24—27-20, köles, piros 17-60—18-40, köles, szürke 16-80—18-40, svédhère 280—300, nyulszapuka 220—270, fehérhère 160—240, szarvaskerép 260—280, csibéhur 28—30-40, lóbab 28—30-40, lóhere, nyers, magyarankás, nem tisztítható 208—224, lóhere, nyers, magyarankás, tisztítható 224—240, lóhere, nyers, magyarankamentes 264—288, lóhere, vörös, ólomzárólt 310—316, lóhere, fehér, ólomzárólt 330—336, lucerna, nyers, magyarankás, nem tisztítható 254—270, lucerna, nyers, magyarankás, tisztítható 276—300, lucerna, magyarankamentes 325—345, lucerna, vörös, ólomzárólt 366—390, lucerna, fehér, ólomzárólt 420—426, mák 140—144, muhar 20-80—22-40 pengő métermázsánként.

Vágómarhavásár. Bika jobb 0-94—1-12, silányabb 0-56—0-92, magyar hizott ökr 0-92—1-16, közepes 0-68—0-90, alárendelt minőség 0-44—0-64, tarka hizott ökr, jobb 0-94—1-12, közepes 0-70—0-92, alárendelt minőség 0-44—0-66, magyar tehén 0-56—1, tarka 0-44—1-12, bivaly 0-52, növendékmarha 0-26—0-40 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Szűrőmarhavásár. Élő borjúk: Belföldi szopós: Elsőrendű 1-56—1-60, kivételesen 1-64, másodrendű 1-48—1-52 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Tenyészállatok és jármosókrök. Elsőrendű belföldi jármosókrök, fehér 0-92—1, elsőrendű belföldi jármosókrök, tarka 0-88—96, egy és féltéves üszök 0-88—1, egy és féltéves tinók 0-88—1, frissfejűs tehén 0-96—1-24 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Zsírsertés öreg elsőrendű 1-44—1-46, másodrendű 1-40—1-42, fiatal nehéz 1-50—1-52, közepes 1-46—1-50, könnyű 1-30—1-36, szedett közepes 1-42—1-44, angol hússertés 1-44—1-76, süldő 1-48 pengő kg-kint elősúlyban.

Nyersbőr. A nyersbörpiac szilárdabb. Marhabőr 1-36—1-58, borjúbőr 2-16—2-20, juhőr 1-24 pengő kilogrammonként.

Tej- és tejtermékek. Teljes tej literje 0-36—0-40, tejszínhab literje 3-52—4-00, tejfel literje 1-76—2-08, centrif. vaj kg.-ja kicsinyben 5-20—6-00, nagyban 4-80—5-20, szedett vaj kg.-ja kicsinyben 4-00—4-80, tehéntúró kg.-ja 0-96—1-44, juhtúró kg.-ja 2-85—3-60, grói sajt kg.-ja kicsinyben 4-80—5-60, trappista sajt kg.-ja kicsinyben 2-88—4-00, nagyban 3-20—3-60, ementáli sajt kg.-ja kicsinyben 4-80—6-40, nagyban 4-80—5-20 fillér.

Baromfi és tojás. Csirke darabja 1-60—3-60, tyúk darabja 3-20—4-80, hizott ruca kg.-ja 2-40—2-72, hizott lúd kg.-ja 2-40—2-64, hizott pulyka kg.-ja 2-00—2-56, libamáj kg.-ja 4—8-00, lúdzsír kg.-ja 2-56—4-00 pengő. Tojás darabja 12—16 fillér.

Zöltség és gyümölcs. Árak kg.-kint a budapesti piacon fillérekben: Sárgarépa 16—32, petrezselyem 16—32, zeller 24—56, kalarábé 16—32, vöröshagyma 19—32, fokhagyma 80—144, cékla 16—32, fejeskáposzta 20—32, kelkáposzta 24—56, vöröskáposzta 24—48 fillér, rózsaburgonya, kicsinyben 16—24 fillér, nagyban 15—16 pengő métermázsánként, sárgaburgonya, kicsinyben 12—14 fillér, fehérburgonya, kicsinyben 9—13 fillér, nagyban 9-50—10 pengő métermázsánként, retek 16—32, karfiol 96—160, torma 64—200, sóska 240—400, spenót 76—112, champignonbomba 400—640, alma 56—320, körte 96—280, dió 112—176 fillér kilogrammonként.

Fapiac. Elsősosztályú fenyődeszka 24 milliméteres alapon 113—120, másodosztályú 100—106, harmadosztályú 82—88 pengő köbméterenként; léc, hosszú 10—11 fillér, rövid 8—9 fillér; rúd, nyolc centiméteres 48—56 fillér, tíz centiméteres 65—72 fillér folyóméterenként, faragott fa alapára 65—68, fűrészelt fa hat méterig 77-77 pengő köbméterenként a raktárról.

Bor. A borpiac állandóan igen szilárd. Falusi árúrt 5-60—6, uradalmi homoki borokért 6-40—6-80 pengő fizetnek Mallingandfokonként. Nagykanizsa vidékén a noha borért is már körülbelül 5-50 pengőt érnek el Mallingandfokonként. Fenti árak mind seprő nélkül, az termelőállomások értendők.

Idegen pénzek legmagasabb ára február hó 7-én. Egy pengőnél többé kerül egy darab: Angol font 27-86 pengő; dollár 5-71 pengő; német márka 1-36 pengő; svájci frank 1-10 pengő; holland forint 2-29 pengő; *egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:* Cseh korona 16-97 fillér; szerb dinár 10-06 fillér; francia frank 22-80 fillér; lengyel zloty 64-90 fillér; román lei 3-27 fillér; bolgár leva 4-15 fillér, olasz lira 24-80 fillér; osztrák schilling 80-73 fillér. **Arany és ezüstpénzek:** Egy darab hús koronás arany 23-60 pengő; ezüst egy koronás 40 fillér; régi ezüst forintos 1-30 pengő; ezüst ötkoronás 1-80 pengő.

Főszerkesztő: **Meskó Pál.**

Felelős szerkesztő: **Perlaky György.**

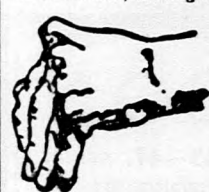
Főmunkatárs: **Meskó Zoltán.**

Társszerkesztő: **Vasadi Balogh György.**

Felelős kiadó: **Bak Imre.**

A köszvény és rheuma

oly szörnyű betegség, amely nagyon el van terjedve és igen sokféle alakban mutatkozik. A tagokban és ízületekben fellépő fájdalmak, dagadt végtagok, elnyomorodott kezek és lábak, vonaglás, szúrás, szaggatás a test minden részében, sőt még a látás meggyengülése is gyakran a köszvényes és csúszos megbetegedés tünetei.

Amilyen sokféle alakban mutatkozik ez a betegség, oly sokféle gyógymódot és gyógyszert, keveréket és kenőcsöt ajánlanak a szenvedő betegeknek e baj ellen. E szerek legnagyobb része nem gyógyít, legfeljebb enyhülést nyújt. Ezzel szemben én Önnek egy ivókurát ajánlok. Hogy gyógymódom további elterjedését lehetővé tegyem, elhatároztam, hogy mindenkinék, aki frásban hozzám fordul,

teljesen díjtalanul

küldök egy próbaküldeményt ivókurámból a róla szóló tanulságos könyvecskével együtt. Akit fájdalomkínoznak és gyorsan, alaposan és veszélytelenül meg akar szabadulni kínzó bajától, írjon még a mai Magyar levelezés!

Magyar levelezés!

E. Pasternack Berlin S. O. Michaelkirchplatz 13. Aht. 302.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrökből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrökből, továbbá munkásbakkancsok a legjobb minőségben a legutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműáruosztályánál.

Pálínkafozo- és mosóüstök vörösrézből

RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKINYOR

Kitűnő gyártmány

szőlőpermetezők

legolcsóbb áron beszerezhetők

SZONTÁGH PÁL

részárúraktár.

Cégtulajdonos: **TERÉNY S.-né.**

Budapest, IX., Üllői-út 19. Telefon: J. 62—17.

Szakorvos -rendelő vér- és nemibetegek részére. Ez út salvarsan-oltás!

VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

Rendelés egész nap.

HA SZERET NEVETNI,

ha tartsaságát mulattatni akarja, ha ötletes ajándékkal akarja meglepni hozzátartozóit, rendelje meg

UNDI IMRE

A RÉZKIGYÓ

című, most megjelent humoros, trétás könyvét.

A díszes kiállítású, vaszkos kötet ára 2-40 pengő. A portóköltség ebben az összegben benne van; ha utánvétel rendel, ennek költsége 25 fillér.

A könyv megrendelhető a

VASÁRNAP KÖNYVOSZTÁLYÁN

Budapest, VI., Ó-utca 10.

Patkány-egérirtő „RATINOL“

Biztos hatású irtószert,
gyökeresen irt. Más állatra, emberre ártalmatlan. —
Napi árban utánvétellel szállítja:
RATINOL LABORATORIUM, BUDAPEST,
VII., Murányi-utca 36. szám.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbirtokrendező Bizottság által engedélyezett
Ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája.
Budapest, IX., Rákoss-utca 11., földszint 1.
Törvényszéki legjegezett cég.

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a

»HANGYA«

vidéki szövetkezetekben
szerezhető bel!

★

Tartalékpenzek legelőnyösebben mint
árúelőleg v. központnál
folyószámla- HANGYA gyűmölcsöz-
betétek a tetethők!

HASZNOS GAZDASÁGI KÖNYVEK!

Czapáry: Magyar gyümölcs tömeg-
termesztése ... 3.46 P

Gyárfás: A műtrágya gyakorlata
3.70 P

Winkler: Lud- és kacsatenyésztés
4.50 P

Megrendelhető könyvosztályunkban,
bérmentes szállítással, az összeg előzetes
beküldése ellenében.

Utánvétellel rendelésnél minden könyv
25 fillérrel többre kerül.

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálóekék, fűkaszalók,

marokrakó és kéveköto aratógépek,
lőgereblyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gőzcséplőkészletek,
szecs kavágók, répvágók, darálók,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhető be legjutányosabban.

Képekkel gazdagon megrakva, bővített tartalommal, hazai és külföldi neves szak-
írók értékes cikkeivel jelent meg **GÖRÖG ERNŐ**

1927. évi Méhésznaptára

A változatos tartalomról kiemeljük a következőket: «Szőlőlugas méhes.»
«Egyszerű anyanevelés.» «Építkezés ősszel kidobolt családokkal.» «Hogyan lehet
megtudni: mézel-e valamely növény?» «Hogyan készíthetünk cementből, gipszből
műlépprest?» «Mézvásárlók névsora» (Ausztria, Csehszlovákia, Hollandia, Német-
ország és Svájcól). «Vándorméhészeteknek helyet adó egyének névsora» (vármeg-
nyékent). A múlt évben nagy feltűnést keltett «Méhfullánk» kibővült. Méhész-
adomák. Időjárás Sanyaru Vendel szerint. «Kuzug Balázs tapasztalattjai a kap-
tata készítő tanforamlul, mert ahó is ész köll.» A naptár ára az összeg előzet-
es beküldésével 1 pengő 78 fillér, utánvétellel 25 fillérrel többre kerül.

KAPHATÓ A „VASÁRNAP“ KÖNYVOSZTÁLYÁBAN VI., Ó-UTCA 10. SZÁM.

Lysiform

lak fertőtlenítésénél

Kérje még ma!

«A fertőtlenítés a gazdaságban» című
nagyon tanulságos füzetünket, melyet a
«Vasárnap» minden olvasójának

Dr. KELETI és MURÁNYI
VEGYÉSZETI GYÁR R.-T., UJPEST
díjmentesen megküld.

A „Baromfitömő készülék“ -kel

egy perc alatt tömhet mindenféle
tengerivel és a fulladás ki van
zárva. 20 liba tömésénél 90 óra
lód nyer. Kényelmes tömés. Nincs
fóltázás, derékfájás és kézkisebés.
Olcsó! Ha egy libát ment meg
a fulladástól, az ára megtérült.
Kérjen árjegyzéket. — Cím:
KUGLER SÁNDOR, MAKÓ.

A világot 30 év óta THE CHAMPION

uraló eredeti angol

kerékpárokat mé-
lyen leszállítva havi
300.000 K részlete,
kerékpár alkatrésze-
ket, lámpa, lánca, pe-
dálókat n a g y b a n i
gyári áron szállítunk.

Külső gumí 90 ezer,
belső gumí 27 ezer K.
Láng Jakab és Fia kerékpárnyágykereskedők,
Budapest, József-körút 41. — Képes árjegyzék
500 képpel ingyen.

SCHLICK-NICHOLSON

Gép-, Vagon- és Hajógyár R.-T. BUDAPEST. VI. ker., Váci-út 45—47. szám.

Léveleim: Budapest 56.

Raktárak: Győr, Veszprém,
Nagykanizsa, Kaposvár,
Pécs, Szolnok, Debrecen,
Békéscsaba.

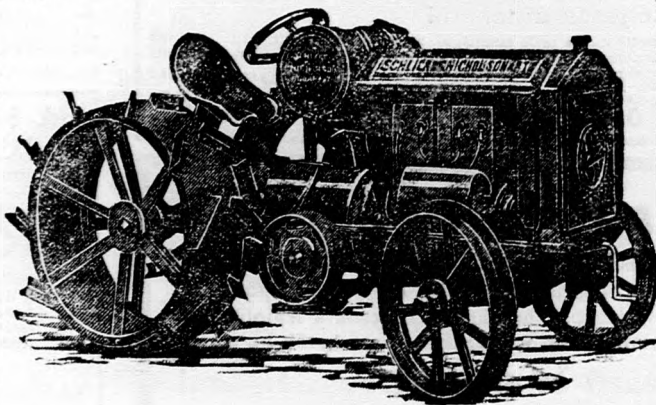
SCHLICK- HANOMAG TRACTOR

Tartós, mert elsőrendű
anyag.

Olcsó, mert 105.000.000 K.

Acélkeretes, golyócsap-
ágyas cséplőgépek.

„Ásványi“ szab. tengeri-
szártépb.

Városi mintaraktár: VI.,
Vilmos császár-út 63.
Főfok: Szombathely (volt
Magyar Motor-és Gépgyár),
Eger, Káptalan-u. 8., Sze-
ged, Kőlcsey-u. 11.

SCHLICK- HANOMAG TRACTOR

Könnyű, mert 1500 kilo-
gramm.

Erős, mert 30 HP.

Szánt naponta 10 holdat,
hajt, vontat.

Vetőgépek.